

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

20.000 VAR PRISEN

„JOHN LARSEN“
20.000 VAR PRISEN

(FORFULGT AF GESTAPO)

1945

FORLAGET FRIGJORT . ODENSE

INDHOLD:

1. Kap. Tanker ved mig selv og Indledning.
2. Kap. Dramatisk Bryllup og Vaabenmodtagelse.
3. Kap. Flyverbilerne og anden Sabotage.
4. Kap. Paa Vagt mod Schalburg-Folk.
5. Kap. Episoden paa Geels Kro, hvor en af Gruppen bliver dræbt og tre saaret.
6. Kap. Sænkningen af flere Skibe.
7. Kap. Sabotage og Ildkamp.
8. Kap. Bortførelsen fra Sygehuset. En „Kammerat“ forraader os til Gestapo.
9. Kap. Nye Metoder.
10. Kap. Omringet af Gestapo.
11. Kap. Hvad skal vi kalde ham?
12. Kap. Pengesedlernes Magt.
13. Kap. V. V. V. Storm P.doer.
14. Kap. En af Gruppen drukner i Odense Aa.
15. Kap. Forskellige Aktioner.
16. Kap. Da en Kammerat og jeg stod paa Tabskontoen.
17. Kap. Vor hidtidige Leder maa flygte.
18. Kap. Kølevognene.
19. Kap. Befrielsen af tyve politiske Fanger fra Nyborg Fængsel.
20. Kap. Arbejdsforhold.
21. Kap. Vi faar vor Bil repareret paa Tyskernes Regning.
22. Kap. Blodet flyder og Skuddene knalder.
23. Kap. Godt Samarbejde.
24. Kap. Dramatiske Aktioner. En Stikker bliver dræbt.
25. Kap. Eksempler paa Politiopgaver, vi udførte.
26. Kap. Den fjerde Maj 1945.

1. Kapitel.

TANKER VED MIG SELV OG INDLEDNING

Om Motivet til mine Handlinger kan jeg vel ikke udtrykke mig selv fyldestgørende, det er sikkert heller ikke nødvendigt. Jeg har handlet spontant og vilde gøre det igen. Det er muligt, vi drives af en forud bestemt Skæbne, ja, ofte har jeg troet, at det var Tilfældet. Hvorfor skulde min Kammerat gennembores af fire Kugler, og jeg selv gaa fri, endskønt Sandsynligheden var lige stor for mig som for ham for at blive ramt?

Men jeg vil ikke foregribe Begivenhedernes Gang. Jeg vil ikke fortælle om min Onkels Forræderi imod mig, (han, som nu er skudt), om de mange farefulde Ekspeditioner og Kampe med Gestapo. Jeg vil begynde ved Begyndelsen og lade Læseren faa det i Rækkefølge. Naar jeg nu tænker tilbage paa det, forekommer alt mig saa let; men jeg ved, at det ikke altid var det, tungest vistnok, da to saarede Kammerater laa i min umiddelbare Nærhed, og det var mig umuligt at komme dem til Hjælp. Jeg husker endnu, hvor den ene drejede Hovedet hen mod vor Dækstilling, og for denne Bevægelse

fik en Regn af Kugler over sig fra vor Modstander. Det var her, midt i vort fredelige Odense, men den femte Maj. Der er en ganske lille Tildragelse, noget i og for sig ganske ubetydeligt, men som dog i denne Forbindelse har præget sig fast i min Erindring. Det er den sydende Lyd fra et Cyklehjul, hvor ud af Luften ganske langsomt, ligesom ligegyldigt, sivede, ramt af en fremmed Kugle. Det var saadan en almindelig Lyd, og jeg tror, at den Slags Smaating ofte gør mere til, at man kan bevare Hovedet delvist koldt, end mange Kommando-ord, og vi var faktisk rolige. Vi var nogle faa Stykker, der gennem Sammenstød med det tyske Politi var nogenlunde trænet, saa vi dog ikke var ukendte med at se en Mand falde; men langt de fleste havde ikke været med før, og dog var de, som om de aldrig havde bestilt andet end at bekæmpe Snigskytter. Den menneskelige Tilpasningsevne viser sig paa alle Omraader at være meget stor, og Ting, som man under givne Forhold skulde synes umulige, viser sig pludselig under andre Forhold at være ganske let mulige.

Men lad mig altsaa begynde ved Begyndelsen. Det var den 29. Aug. 43. Den Dag, der vel for de fleste Danske staar som den, hvor Landets egentlige Brud med Tyskland skete, da der ligesom kom klarere Linjer. Vi vidste, hvad vi havde at rette os efter, og at hvad der nu blev besluttet i Danmark for en stor Del blev det under tysk Pres. Den Dag lavede jeg min første Sabo-

tagehandling. Jeg tror at have været med fra Begyndelsen, og at jeg maatte handle, som jeg gjorde. Det var min Skæbne, om man kan sige saadan, og ingen fulgte mig ved den Lejlighed. Jeg laa inde som Soldat paa Middelgrunds-Fortet, og vi fik Ordre til at aflevere alle Skydevaaben. Jeg erindrer, at det kogte i mig. Skulde vi! Jeg tog da den Beslutning i den Tid, der var levnet os, at ødelægge saa mange Geværer som muligt. Det var fuldkomment paa eget Initiativ. Skulde vi ikke bruge dem, skulde vor Modstander i hvert Fald heller ikke. Det lykkedes mig at ødelægge Laasemekanismen paa 50 Geværer, men saa arbejdede jeg ogsaa, saa mine Hænder blødte, for ingen havde Lyst eller Mod til at hjælpe mig.

Det er naturligvis ingen Ting at rose mig for, og som jeg allerede har sagt, vi handler ofte ud fra Indskydelser uden egentligt at bekymre os om Motivet. Umiddelbart og impulsivt. Mange vil synes, det var en temmelig nytteløs Handling, men bundne, som det ofte synes mig, at vi er af vore egne Tilbøjeligheder, handler vi, og hvem ved — bestemmer maaske netop derved Folkenes Skæbne. Vi lægger vor Lod i Vægtskaalen, stor eller lille, og haaber at netop det maa gøre Udslaget. Vi overlægger ikke logisk, men vi handler, handler og venter et Resultat, godt eller daarligt handler vi, som vi maa.

Staar der stærkere Kræfter bag os? Er det vor Opdragelse, vor Tro eller vor Kærlighed til dette vort lille

Land? Vi haaber og tror det sidste. Og saa maaske Retfærdigheden. Vi tror paa Retfærdigheden, og maaske den netop ligger i vore impulsive Handlinger. At det er Skæbnen, eller hvad man vil, der bruger vor eksplosive Kraft til vore egne Gerninger, og at vi dybest set kun er det uundværlige Led i en uendelig Kæde, der snor sig rundt om vor Jord, ud i Atmosfæren og om os selv og samtidigt bliver vor Verden. Vor Jord paa godt og ondt. Og hvad vi synes stort, er maaske uendeligt smaat, og en lille Handling noget stort, og til sidst svinde det hele væk i en Taage og bliver borte i Uendelighedens Hav.

Tyskerne holdt os interneret paa Middelgrundsfortet til 11. Oktober s. A. Vi levede ikke daarligt, men det blev jo ret trivielt i det lange Løb. Derefter blev vi hjemsendt. Jeg kom til at arbejde paa den Virksomhed, som skulde blive min Arbejdsplads, indtil jeg i Efteraaret 1944 saa mig tvunget til at gaa „under Jorden“. Inden denne Tid var en Overgang Sabotage forbudt af Frihedsraadet, vistnok fordi man regnede med Invasion her i Landet i Slutningen af 1943 eller Begyndelsen af 1944. Jeg havde dengang endnu ikke Forbindelse med nogen Grupper, men blev meget hurtig klar over, at der paa Fabrikken var et stort illegalt Arbejde i Gang. Jeg fandt snart ud af, hvem der ledte det, blet sat ind i det og begyndte foreløbig at hjælpe med ved Uddelingen af illegale Skrifter o. lign.

Hvor lidt Tag Tyskerne trods alt havde i Befolkningen ses tydeligt deraf, at der paa Fabrikken, hvor der dog en Overgang var ansat ca. 250 Mennesker, ikke fandtes en eneste Angiver eller „Stikker“. Havde der været det, vilde uden Vanskelighed Størsteparten af Fabrikkens Personale kunnet overbevises om en eller anden Form for illegal Virksomhed; men ogsaa her kom Omstændighederne Skæbnen til Hjælp.

Det tyske Politi, Gestapo, eller de grønne, som vi kaldte dem, havde paa en eller anden Maade funden ud af, at der paa Fabrikken arbejdede Folk, der var aktive Sabotører, og saa en Morgen Kl. 7^{1/2} kørte tre Biler op foran Fabrikken, og ud myldrede stærkt bevæbnede Gestapo-Folk, der i Løbet af et Øjeblik havde omringet hele Komplekset; der blev banket paa Kontordøren, og tre Mand forlangte at komme ind. For at deres Anmodning ikke skulde blive misforstaaet, ragede Løbet af en Maskinpistol ud under Jakken paa de to. (Det viste sig senere, at den tredje var en Mand, der var taget med som Gidsel, Broder til den, de var ude efter).

Nu var imidlertid Arbejdstiden paa Virksomheden netop forandret, saaledes at der paa det Tidspunkt, da Gestapo arriverede, ikke var andre paa Fabrikken end to Rengøringskoner og Fabrikkens Telefonvagt. Efter at have forviset sig om denne Meddelelses Rigtighed, som nu blev givet dem af Vagten, trak „Sikkerhedspolitiet“ sig atter tilbage, og da de, som man siger, sikkert var

klar over, at de „havde gjort i Nælderne“, kom de ikke oftere. Men hvis de havde set, hvad der i Løbet af den kommende Time blev rensset ud af illegale Skrifter, ja, mere end det, havde de sikkert ikke ladet sig nøje med et for dem saa magert Resultat.

Samme Dag forsvandt der imidlertid for en Overgang ca. 10 Mand fra Fabrikken. Folk der mente, det var sikrest at forsvinde for en Tid.

Men med denne Beretning har jeg dog atter for en Stund foregrebet Begivenhedernes Gang, idet den først burde komme senere, idet jeg selv var blandt de 10, der dengang forsvandt, og tillige havde god Føje til ikke atter at vende tilbage, idet jeg af Folk, der var blevet forhørt paa Gestapos Hovedkvarter for Fyn, den tidligere Husmandskole i Tarup, havde bragt i Erfaring, at man der havde mit Billede, som var blevet disse forevist med Spørgsmaalet: om de kendte Vedkommende? Hvad de naturligvis ikke gjorde! (Hvorledes Gestapo havde faaet fat i dette Billede, var mig længe en stor Gaade, idet jeg paa et meget tidligt Tidspunkt havde fjernet alle Billeder af mig fra mit Hjem, men derom senere). Dette blot for at vise, hvor godt Sammenholdet trods alt var, og som her fortalt, har det været lignende paa mange andre Arbejdspladser.

2. Kapitel.

DRAMATISK BRYLLUP OG VAABENMODTAGELSE

Før Sabotagen igen for Alvor satte ind, havde jeg imidlertid en baade spændende og pudsig Oplevelse. Lederen af M-Bevægelsen (Modstandsgrupperne) skulde giftes, og alle Formaliteter var for saa vidt i Orden. Men paa selve Dagen sprang der en Bombe, om end af en anden Kvalitet end dem, der ellers blev benyttet, idet Embedsmanden paa Raadhuset spurgte vor Ven, lad os kalde ham Tonny, om han vidste, at Stikkeren S. Aa. A. skulde giftes samme Dag og samme Sted? Det var jo noget af det, man kalder for en Overraskelse paa en forventet hyggelig Bryllupsdag. S. Aa. A. vidste nemlig, hvem Tonny var, og T. vidste, hvem han var, hvorledes skulde nu det spænde af? Mon Gestapo skulde danne Æresvagt for S. Aa. A.?

Men man kan narre alt i Verden, sin Brud maa man ikke narre, ikke under nogen Omstændigheder. Altsaa aftalte vi, at skulde den ene Part have Vagt, skulde vor Part i hvert Fald heller ikke være foruden. Der blev aftalt Mødested lidt forinden Begivenheden skulde finde

Sted, og Kl. 10^{1/2} samme Dags Formiddag mødtes vi to Mand udenfor Bryggergaarden her i Odense, hvor den ene havde Revolverne med, som den anden saa fik stukket ind paa Maven under Op- og Nedfarten i Bryggergaardens Elevator. Dette var det vigtigste Udstyr til denne Bryllupsfest. Imidlertid skete der ikke andet. Gestapo havde til alt Held ikke givet Møde. S. Aa. A.s Bestilling var jo heller ikke netop offentligt autoriseret, selv om den var kendt af de indviede. Parterne kiggede jo noget paa hinanden, men ellers gik alt fredeligt. Sandsynligvis har Embedsmanden, der foretog Vielsen, heller ikke været saa omhyggelig for at meddele Stikkeren, at den anden Part, der skulde have foretaget Vielse den Dag, var en Sabotør, der var gaaet „under Jorden“. Vi sad pænt paa vore Stole som andre Vidner, maaske saa vi dog noget haandfaste ud, saadan et Par Skydere i Lommen giver trods alt en vis Sikkerhed.

— — —

Først i April 1943 kom atter Opfordring fra Frihedsraadet om at paabegynde Sabotage mod Virksomheder, der arbejdede for Tyskerne. Vi begyndte med Vaskeriet „Thor“ paa Klosterbakken ved Siden af Elektricitetsværket, hvor vi holdt Vagten op, sprang over Muren og ind til Vaskeriet, hvor vi anbragte Bomben i Kedelrummet.

Næste Nat var jeg med paa min første større Ekspedition efter Vaaben, der blev nedkastet fra engelsk Ma-

skine. Det var en af de største Sendinger, der kom paa een Gang, 15 Beholdere med en Vægt paa mellem 2—300 kg Stykket, der sendtes ned fra ganske lav Højde omtrent samtidigt, med Faldskærm, som dog ikke altid naar at folde sig ud paa den korte Afstand.

Af den Øverstkommanderende for Modtagelsen havde vi faaet Ordre til at møde ved Langesø-Skovene ca. tre Mil fra Odense, med Stikord. (Spørgsmaal: Hvorhen? Svar: Til Baaring?) Vi skulde være der Kl. 23 præcis, ikke fem Minutter før og ikke fem Minutter senere. Det var et forrygende Vejr den Aften eller rettere Nat, thi Klokken blev omsider 2, inden nogen Flyver viste sig. Jeg begav mig paa Vej i god Tid. Dækkene var jo ikke for gode. Det regnede, og Himlen var aldeles overskyet, ikke en Stjerne saa vi den hele Nat. Et ideelt Vejr for den Slags Foretagender, men ikke videre hyggeligt. Vi mødtes lidt før Tiden paa en mindre Kro, der laa der i Nærheden. Vi kunde jo have det lidt hyggeligt forinden og opmuntre hinanden lidt; ikke faa af os var blevet aldeles gennemblødt; men med det hyggelige var det saa som saa, der sad nemlig paa Kroen tre kendte Stikkere, da vi kom. De blev siddende. Hvad skulde de? Vidste de noget? Og kunde vi vente flere? Vi sørgede saa vidt muligt for at holde os lidt paa Afstand af dem, og mente da ogsaa efterhaanden at være klare over, at Sammen-træffet var en ren Tilfældighed.

Vi var ca. 20 Mand, og vi havde den største Lyst til

at likvidere de tre ubehagelige Herrer, men turde ikke af Hensyn til det Ærinde, vi var ude i. Havde vi paa det Tidspunkt været klare over, at den ventede Flyver først vilde arrivere midt paa Natten, havde vi maaske alligevel handlet efter vor Lyst. Mærkeligt er det vel, at man kan skyde et Menneske næsten paa samme Maade, som man skyder et Stykke Vildt, og paa Grund af Had og Vrede maaske endda med større Glæde; men denne sidste svinder dog i Reglen ind til noget, der ligner Ubehag, naar først Gerningen er fuldført. Dog kan jeg for mit Vedkommende vel ikke paastaa, at jeg i denne Retning, i hvad jeg har været med, har fortrudt det udførte, end sige været ked af det bagefter.

Regnen piskene ned, det var bælgmørkt, og vi lyttede. Omsider lidt før to hørte vi den svage Summen af en Flyver i det fjerne. Vi seks Mand, der havde Lygterne, indtog omgaaende vore forud bestemte Pladser. To grønne Lys ved Indflyvningen, to hvide og to røde ved Udflyvningen. Jeg havde faaet et hvidt, og Nedfaldet vilde muligvisvis ske udfor mig. Flyveren tordnede et Par Gange hen over vore Hoveder i Mørket, og saa pludselig kom det. Femten Beholdere og med en saadan Nøjagtighed, at jeg sprang til Side for ikke at faa dem i Hovedet. Et Par af Faldskærmene aabnede sig ikke, og Beholderne borede sig et godt Stykke ned i den bløde Jord. Derefter forestod Arbejdet med at faa Beholderne læsset paa den ventende Lastvogn. Ogsaa det forløb

uden noget Uheld; men da vi havde kørt et Stykke paa den opblødte Markvej, sank Lastvognen pludselig i til Hjulnavet og kunde hverken komme frem eller tilbage. Saa maatte vi hen og have fat igen. Det blev et drøjt Job. Vi maatte næsten bære Vognen hen til Hovedlandevejen, men saa var det værste ogsaa overstaet. De nedkastede Vaaben og Sprængstof blev læsset af i en nærliggende Lade, hvorfra vi nogle Dage senere igen hentede det og fordelte det paa forskellige Skjulesteder i Byen.

3. Kapitel.

FLYVERBILERNE OG ANDEN SABOTAGE

Den næste Sabotagehandling, jeg var med til, var Ødelæggelsen af de 19 „Flyverbiler“, der stod parkeret paa Hjørnet af Dronningensgade og Kongensgade. Den varede tre Timer. Vi var tre Mand, der gik Vagt, mens de andre to lagde Bomberne under Bilerne paa Forakslen. De var alle forbundne saaledes, at de kunde eksplodere samtidigt. Det var for saa vidt meget spændende, idet baade tyske Soldater og danske Betjente passerede os flere Gange.

Har man aldrig kendt Utaalmodighed, kan man lære den at kende ved en saadan Lejlighed. Ogsaa det danske Politi, som dengang endnu ikke var sat ud af Funktion, havde jo dog en formel Pligt til at se efter, hvad der foregik paa Byens Gader. Der sad en enlig Bilvagt i et Hus. En ældre Mand, der skulde passe Telefonen. Midt under det hele kom en fuld Mand væltende derind og fik Lov at ringe efter en Bil. Bilen kom og hentede Manden, og vi forholdt os stadigt rolige. Saa længe ingen bemærkede os og vort Forehavende, var der ingen

Anledning til at gribe ind. Men pludselig kom Manden, der passede Telefonen, ud. Han syntes af en eller anden ukendt Grund at være blevet mistænksom. Vore Bevægelser kan det umuligt have været, da Pladsen var stor og der stadigt passerede Folk forbi Stedet. Maaske vore Tanker har været saa stærke, at de omsider har sat noget i Bevægelse hos Manden, som en Slags radioaktive Straaler, der hos ham har ytret sig som Uro.

Imidlertid, han begyndte at gaa over imod Bilerne. Vi var lige ved at være færdige, men dette maatte han i hvert Fald ikke gøre. Den ene Kammerat laa endnu og rodede inde under en Bil og gjorde den sidste Sprængladning fast. Jeg sprang frem, pegede paa Manden med min Pistol og behøvede iøvrigt ikke at sige noget. Han blev, saa han rystede over hele Kroppen. Det er vist ikke for meget sagt, at han fik et lettere Chok. Jeg maatte nærmest søge at berolige ham og bede ham blot at være rolig et Øjeblik. I Mellemtiden havde jeg forvissat mig om, at alt nu var i Orden. Da jeg ledede denne Aktion, gav jeg nu Ordre til at tænde en fem Minutters Sortkrudtslunte. Derefter samlede jeg Pistolerne i en Taske, gav Manden Lov til at forsvinde, hvad han gjorde næsten hurtigere, end jeg fik udtalt det. Vi andre kørte i hver sin Retning, og jeg naede Forum, da Eksplosionen lød.

Ret efter denne Aktion tog vi „Flyverbilerne” paa Nyborgvej. Ogsaa her skete der flere smaa Episoder,

inden det skulde lykkes os at fuldføre vort Forehavende. Fulde Folk kan jo undertiden træffes de utroligste Steder, men Skæbnen synes virkelig at beskytte dem!

Da den paa Stedet boende Mekanikers Gæster ved halvet Tiden om Natten endelig var gaaet, efter at de ved en Fejltagelse nær havde opdaget os — og Nattevægteren, som jeg i Mørket havde antaget for en af vore egne, og først i sidste Øjeblik greb mig selv i at ville tysse paa, da det forekom mig, at han lavede for meget Støj, — atter var gaaet, efter at have trukket sin Urnøgle, og vi havde faaet alle Bomberne udlagt, aabnede vi en Bildør. Ja, hvorfor aabnede vi den Bildør? Bilen havde vi overhældt med Benzin, og det var Meningen at antænde den. Men saa aabnede vi altsaa den Dør, og ud trimlede en Mand, som havde ligget halvvejs paa Sæde og Bund og sovet. Det var den fulde Mand. Han begreb overhovedet ikke, hvad der foregik, maaske er det gaaet op for ham nu, i hvert Fald blev han ved sær Gunst reddet fra at brænde inde.

Desværre skulde ikke alle vore Aktioner gaa af, uden at der skete Uheld og Tab af Menneskeliv, som ikke var beregnet. Vi syntes, at vi havde gjort vort bedste. Vi har i alle Tilfælde foretaget grundige Undersøgelser og Forberedelser, før vi foretog os noget. Men i et saa stort Spil kan der forekomme uberegnelige Faktorer, uforudsetede Hændelser og slet og ret Uheld.

Det skete for os ved Holm Jensens store Autoværk-

sted paa Vesterbro. To Sabotagevagter blev her dræbt. Det var mod vor Vilje og uberegneligt. Paa Værkstedet var der tillige to store Vagthunde, som vist ogsaa gik med i Købet.

Denne Virksomhed, som en Overgang reparerede mange tyske Krigsvogne, stod i direkte Forbindelse med den nærliggende Vestre Skole, hvor Tyskerne holdt til. Det var et meget voveligt Foretagende at lave Sabotage mod denne Virksomhed. Vi forsøgte først at træffe den ene af Vagterne ca. en Uge før, den egentlige Aktion skulde foregaa. Vi vidste efter Signalement saa nogenlunde, hvordan han saa ud. Vi opsøgte altsaa hans Bopæl, idet vi vilde foregive, at vi kom fra et Forsikringsselskab; men vi traf ham ikke hjemme. Vi var to derude, og ligesom vi skulde til at gaa efter at have faaet denne Besked af hans Kone, og vi var kommet nogle Trin ned ad Trappen, kommer han op ad denne. Vi var straks klar over, at det var ham, og sagde, som vi havde aftalt, at vi kom fra et Forsikringsselskab.

Han maa imidlertid ikke rigtig have troet paa det, muligvis lignede vi ikke rigtige Agenter, som jo dog ikke gaar for at være netop livsfarlige; men han blev i hvert Fald kendeligt nervøs og sagde, at han ingen Forsikringer manglede og heller ingen skulde have. Vi sagde saa, at vi ogsaa havde noget andet, vi gerne vilde tale med ham om. Men da blev han helt ude af det, fo'r op ad Trappen, ind og smækkede Døren i efter sig. Nu

bagefter forekommer det maaske lidt mærkeligt, men det var jo virkeligt urolige Tider, vi levede i, hvor næsten hver Dag kunde opvise flere mærkværdige og meget pludselige Dødsfald. Vi havde absolut ikke noget udestaaende med Manden, og vilde ham ikke noget ondt, tværtimod. Angst kan altsaa være mere farligt end meget andet, hvad Vedkommende havde maattet sande, havde han levet i Dag, hvad han altsaa ikke gør.

Det, vi vilde ham, var at forsøge at faa en Aftale med ham, saaledes at Værkstedet kunde blive ramt og Menneskeliv sparet. Nu maatte vi imidlertid gaa en anden Vej. Som ubudne Gæster kunde vi ikke komme, altsaa maatte vi komme som budne. Vi rekvirerede da Elektricitetsværkets Vogn fra en Telefonkiosk ud til Palnatokesvej, idet vi foregav, at der her var sket et Brud paa Ledningsnettet. Der stod saa en fire, fem Mand og holdt Værkets Folk op, da de kom med Vognen, tilregnede sig denne og kørte hen og hentede Bomberne, herfra igen ud til Holm Jensen, hvor vi skulde træffeden anden Halvdel af vor Gruppe, saa vi i denne troværdige Vogn kunde komme ind og foretage, hvad vi skulde. Her var der imidlertid sket en Misforstaaelse med Tiden, saaledes at det ene Hold kom for tidligt med Bilen, eller maaske det andet for sent.

Vi kørte ind i Gaarden, ingen gjorde Mine til at standse os og ingen raabte os an. Foran den store Bilhal vendte vi Vognen, og et Par Stykker gik hen og forsøgte at faa

Vagten i Tale, men der kom ingen ud af Vagtstuen, og heller ikke Hundene gæde. Vi fik da den Opfattelse, at der ingen var derinde, men for alle Tilfældes Skyld fyrede vi et Par Skud af ind gennem Ruderne, stadigt uden at noget viste sig. Da vi nu ikke godt kunde vente længere, og vi jo heller ikke vidste, om Sabotagevagterne allerede var løbet efter Assitance, anbragte vi Bomben i Lyskassen op mod Værkstedbygningen og kørte bort.

Desværre viste det sig ved Oprydningen efter Eksplosionen, at begge Vagterne var blevet dræbt. De blev fundet under Ruinerne. Dette skete midt i Juni 1944. Og ved den Lejlighed begyndte mine Forældre at blive mistænkelige. Alligevel fik jeg mine mange smaa Udflugter bortforklaret, saa de atter faldt nogenlunde til Ro igen.

Lige efter denne sidste Sabotage, hvor mange tyske Værdier blev tilintetgjort, satte „Schalburgtagen” ind som en Art arrangeret Gengældelse eller Hævnakt, uden at vi dog af den Grund kunde lade os standse. Tværtimod. Næste Nat gik vi til Angreb paa Akkumulatorfabrikken. Det blev anden Gang, at denne Fabrik blev delvis ødelagt. Vi har to Gange senere gaaet til Angreb mod denne Virksomhed, den ene Gang med Bomber igen. Anden Gang smadrede vi en Del Omformere til Flyvemaskiner med store Forhamre, første Gang var under Strejken i 1943.

Som sædvanligt ved Nattetid omkring Midnat kørte vi fem Mand op i Nærheden af Fabrikken, standsede Bilen, vi tre sprang ud, to blev siddende parat. Hurtigt gik vi henimod Indkørselen, hvor en Mand stod lænet op ad Muren. Der var noget om, at disse S.-Vagter havde sagt, at de skulde bare komme, de S..... Sabotører, saa skulde de...! Men Manden, der stod udenfor, blev holdt op af min Kammerat og gjorde ingen Knuder. Om-trent samtidigt knuste jeg med et Slag af Pistolkolben Vinduet ind til Vagtstuen i Portindkørselen og raabte til Vagterne om at komme ud, da der var anbragt Bomber paa Fabrikken. De kom som smaa Hunde, den ene havde nær faldet over den anden for at komme hurtigt nok ud. Vi forlangte deres Revolvere udleveret, hvilken Ordre de omgaaende efterkom, og jeg gik saa ind og lagde Bomberne under Lageret. Da alt var i Orden og vor Mission udført, kom en Mand pludselig løbende hen imod os. Vi studsede lidt: Hvad vil De? Han stak noget frem imod os og sagde: De har ikke faaet min Revolver, værs'god! Min Kammerat tog imod den. Jeg tror nok, at vi smilte lidt i Mørket.

Senere hørte jeg fortalt, at der dog ogsaa her nær kunde have sket en Ulykke med en Vægter. I det hele taget har det været en meget farlig Stilling at være Vægter under hele den Periode med Sabotage og Schalburgtage og Ildkamp her og der og tyske Bevogtninger mange Gange ved siden af Steder, hvor Vagterne kom

flere Gange i Nattens Løb, hvor Ven og Fjende jo vanskeligt kan skelnes fra hinanden.

Her paa Akkumulatorfabrikken var Vægteren paa en eller anden Maade kommet ind paa Fabrikken uden at blive bemærket. Det skete efter, at vi havde udlagt Sprændstoffet. Han kunde ikke forstaa, at han ingen Vagter kunde finde derinde. De var jo i Mellemtiden gaaet udenfor. Han bemærkede godt, at han flere Gange havde gaaet forbi noget mystisk, der laa paa Gulvet; men han ænsede det ikke større. Saa var han netop gaaet udenfor, og da skete Eksplosionen. Sandsynligvis har det som et Lyn faret igennem ham, hvad det var, han i Mørket havde set paa Gulvet derinde.

Da Vagterne fandt ham, stod han ganske stille. Der fortælles, at Taarerne randt ned ad hans Kinder. Og ingen kan vel heller undres paa, at han havde faaet et mindre Chock. Alt det Djævelskab, Menneskene render med, og her gaar jeg fredelige Mand i min Dont, og saa kommer saadant Brag i Nattens Stilhed lige bag min Ryg. I Skæbnens mærkværdige Spil havde han trukket et gyldent Kort, der kom ud med Gevinst og lod ham beholde Livet. Dette vidunderlige Liv, som vi alle ønsker at bevare og leve rigt, saa rigt som muligt, og hvorfor netop vi tror at maatte udføre det, vi gør.

Det kan jo godt være, at vor ældgamle Klode en Gang skal støde sammen med en anden Planet, Komet eller Stjerne i Rummet, hensmuldre til Støv, splintres eller

opbrændes ved utallige Varmegrader, som fremstaar ved Sammenstødet, og vi alle splittes som noget, der aldrig har været. At vore Handlinger efterhaanden bliver saa taabelige og onde, at Jorden aabner et glødende Svælg, og sluger en sørgelig forkvaklet Rest af en fordums saakaldt Menneskehed.

Vi ved ikke noget i den Retning. Den, der har usvigelige Evner til at skue ind i Fremtiden, maa have lukket sin Mund med syv ubrydelige Segl og ladet det være skjult for os. Men selv tror vi, at vor Retfærdighedssans, det noget, der bor i os og rejser sig til Kamp mod Uretten, har noget udødeligt i sig, noget, det er værd at kæmpe for, lad saa Midlerne være maaske forkerte. Noget der til Slut lig Fugl Fønix vil rejse sig igen af Jordens sidste rygende Aske. Ja, selv i Kometernes Sammenstød, i deres gloende Hale vil bevare sin evige Værdi og stige som Flammer fra den rygende Jord op til nye Sfærer og nye ubeboede Verdener for at sætte Bo der og tage den længstlevende evige Kærlighed med sig derhen. Netop denne Evighed kan man opleve i et saadant skæbnesvangert Øjeblik, hvor Døden ligesom er gaaet forbi ens Dør og har banket paa, men saa ligesom har fortrudt det og er gaaet igen, derhen hvor han hører hjemme.

Det var Maaneskin den Aften. Det var et pragtfuldt Vejr, og vi fortsatte i allerbedste Humør ned til Automobilfabrikken i Pjentedamsgade, uvidende paa dette

Tidspunkt om, hvilket Chock vi netop havde givet den uskyldige Vægter. Dernede kravlede vi over Muren fra Ridehusgade og ind paa Fabrikkens Grund. Her var ingen Vagter, men der stod nogle Fiskebiler og nogle store Maskiner, som vi skulde have gjort ubrugelige. Mens vi var paa Vej ind til dette Stykke Arbejde, hørte vi Knaldet fra „Akkumulatoren“; det var ikke lille, der var benyttet 40 kg Sprængstof med en 10 Minutters indstillet Sprængblyant.

Vi smadrede en Rude for at komme ind paa selve Fabrikken og faa anbragt Bomber under seks Maskiner og to Fiskebiler. Desværre blev Fabrikken selv mere ødelagt end beregnet, idet der nemlig gik Ild i denne.

4. Kapitel.

PAA VAGT MOD SCHALBURGFOLK

Stemningen blandt Befolkningen var paa dette Tidspunkt i det store og hele for Sabotagen. Men da saa Schalburgtagen satte ind, var der en Del, der mente, at den kunde vi dog alligevel ikke standse, og nu var det ved at blive for galt. Vi besluttede da at gaa i Aktion mod disse Tyskernes Lejesvende.

Det var Natten mellem den 16. og 17. Juni 1944, at vi fik Ordre til at besætte alle Udfaldsveje fra Jernbanegade Skole. Vi var en fire—fem Mand hvert Sted, og vi mente at have begrundet Formodning om, at der skulde ske noget den Nat. Politiet patruljerede ustandseligt, og jeg og min Kammerat var naaet til Slotsgade udfor Mogensen og Dessaus Væverier. Jeg havde Tasken med, hvori vore Maskinpistoler var, og skulde netop til at pakke dem ud, da Sabotagevagterne ved Mogensen og Dessau fik Øje paa os og begyndte at gaa over imod os. Nu var alt jo opskræmt paa den Tid. Alle var mistænkelige, og vort Arbejde skulde helst foregaa i Stillehed. Altsaa lod vi som ingen Ting og trak os tilbage

hen ad Slotsgade og op ad Asylgade. Hertil fulgte S-Vagterne med, hvorefter de ogsaa gik tilbage igen. Vi fortsatte imidlertid op imod Vestergade og gik ud paa denne. Der stod en civilklædt Mand lige udfor Diskontokassen, han raabte os an og spurgte, hvad vi havde i Mappen? Saa svarede jeg: Syvogfyrre! Manden saa lidt paa os og maabede, saa siger han: Det var da noget underligt noget!

Naa, vi fortsatte sammen henad Vestergade mod Politistationen, idet det var vor Hensigt at dreje ned ad Staalstræde og forsøge at træffe en Kammerat, som vi egentlig skulde have mødt i Slotsgade, hvilket Mogensen og Dessaus Vagter altsaa forhindrede os i. Men kommen udfor Politistationen raabte Manden pludselig: Arrester de Mænd! Og ud styrtede ca. 25 Betjente og satte deres Karabiner i Maven paa os.

Jeg ved ikke rigtig, om Læseren kan sætte sig ind i det ubehagelige ved Situationen. Hvem var vi, og hvad skulde vi? Dem Politiet saavel som vi var ude efter, var ikke just elsket! 25 Karabiner i Maven, og hvem har ikke hørt om Vaadeskud, der pludselig gaar af? Saa spørger en Betjent, hvem vi er, og forlanger Mappen udleveret. Jeg siger saa igen: Syvogfyrre! Men de synes ikke at forstaa det eller at vide, hvad de skulde gøre. Jeg siger saa: Er det Meningen vi skal staa her, eller skal vi ikke hellere gaa indenfor?

Som Læseren sikkert allerede har forstaaet, var det et

aftalt Stikord mellem vor Gruppe og Politiet, som disse sidste saa skulde svare paa; men Betjentene her syntes ikke at være klar over det. Vi kom imidlertid ind paa Stationen, hvor en Overbetjent gentager Spørgsmaalet om, hvem vi er, og hvad vi skal, og forlanger Mappen udleveret. Den civile Mand, som stadigt fulgte med, og som for Resten senere viste sig at være Vægter, stillede sig op lige ved Overbetjenten, der begyndte at aabne for Mappen. Jeg stillede mig saa godt jeg kunde imellem, da der ingen Grund var til, at den fremmede skulde se, hvad der var i den, og paa Overbetjentents Spørgsmaal svarer jeg igen: Syvogfyrre! Saa siger han: Elleve! som Aftalen ogsaa var, og tilføjer: Den er i Orden! Henvendt til Vægteren forklarer han, at vi er civile Betjente fra en anden By, som de har aftalt Stikord med. Saa gik han, men ikke desto mindre vilde Politiet ikke udlevere mig min Mappe, hvori mit Navn stod, og beordrede os tillige til at forsvinde fra vor Bopæl fra samme Dag.

Forklaringen maa sikkert ligge i Politiets egen Nervøsitet, som jo ogsaa siden har vist sig begrundet. Dette med at forsvinde fra min Bopæl og forlade min Arbejdsplads var dog lettere sagt end gjort. Dagen i Forvejen havde jeg bedyret overfor mine Forældre, at jeg intet havde med illegalt Arbejde at bestille, og nu kom jeg altsaa hjem og holdt Flyttedag. Det skal ingen Hemmelighed være, at der baade flød Taarer og lød Bebrej-

·delser. Havde jeg forud betænkt alt dette, havde det
·maaske hæmmet; men jeg tror ikke, det havde forandret
·min Beslutning.

5. Kapitel.

EPISODEN PAA GEELS KRO, HVOR EN AF GRUPPEN BLEV DRÆBT OG TRE SAARET

Det var den 12. Juli, da jeg havde paabegyndt min ufrivillige Ferie og var flyttet hjemmefra, at fem af mine Kammerater tog ud til Geels Kro, hvor de Dagen i Forvejen havde haft Skydeøvelse i en Grusgrav i Nærheden og der glemt en Lademekanisme til Maskinpistolmagasiner.

Nu var af alle uheldige Grusgrave maaske denne den uheldigste i Landet at holde Skydeøvelse i. De fik dog hentet deres Lademekanisme, og som Hensigten var gik de bagefter hen paa Kroen for at faa en Kop Kaffe.

Alt dette maa være blevet bemærket af Grusgravens Indehaver. Det var en Gaardmand, hvis to Sønner var Medlemmer af Frikorps Danmark. Denne Mand har saa ringet efter Gestapo i Odense, der ankom, mens de fem unge Frihedskæmpere endnu sad paa Kroen og ingen Ting anede. Stedet blev omgaaende omringet, og uden at forvisse sig om, at de unge Mennesker virkelig ogsaa var de fem, mod hvem der var blevet gjort Anmel-

delse, aabnede Tyskerne med samt deres danske Hjælpere er morderisk Ild mod Kroen.

I den modsatte Grøft havde blandt andre den berygtede „Poul Tysker” placeret sig med en Maskinpistol. Situationen var saa haabløs som vel muligt. Eet var imidlertid sikkert. De fem maatte se at komme bort paa en eller anden Maade. Det var imidlertid lettere sagt end gjort. Den unge G. N. (17 Aar) blev dræbt. En anden, E. G., havde en gammeldags Tromlerevolver med seks Skud i. Han sprang ud af Hoveddøren og fyrede mod den i modsat Grøft liggende Poul Tysker, og ramte ham i Skulderen og Munden, dog uden at dette sidste Skud var dræbende. Ansigtet blev derimod vansiret for bestandig. Men samtidigt blev E. G. selv ramt i Laaret, som blev klippet halvvejs over, og han faldt, men havde Aandsnærværelse nok til at lade sin Revolver plumpe ned i en Kloak ved Siden af sig.

Endnu to af Kammeraterne blev saaret, men den ene af dem slap bort med to Skudsaar gennem Skulderen, medens den anden blev liggende med to Skud i Underlivet og et i Laaret. Den femte, der var usaaret, løb til Marslev, hvor han fik fat i en Lastbil, som han kom til Odense i.

Han med Skudsaarene i Skulderen fik ligeledes fat i en Lastbil, hvor en Gartner netop stod og læssede Grøntsager op. Han fik Lov at køre med mod Odense; men efter faa Minutters Forløb hørtes Biler bagved i rasende

Fart. Der gik blot Sekunder, saa var Gestapo ved Siden af dem og tvang Gartneren til at holde. Men paa endda færre Sekunder var den saarede ubemærket sprunget af Vognen og ned i Vejgrøften, der stod fuld af snavset Vand. Han forsvandt fuldkomment her og havde kun saa meget af Ansigtet fremme, at han netop kunde aande. „N”, som vi ellers kaldte ham, laa i en Spænding, som han vistnok vil erindre til sin sidste Dag. Blodet piblede varmt ned ad Skulderen, og Gestapo tog en uendelig Tid til at gennemrode hele Vognen. Blev de aldrig færdige, de Mennesker? Grøftevandet kunde næppe køle hans Blod. Omsider gik de. De lod et Blik glide hen over Grøften. Vilde de se ham? Men nej, endelig!

Da de var borte, startede Gartneren Vognen. „N” kom atter op, og Rejsen fortsatte. I Odense fik „N” fat i en Droske for saa hurtigt som muligt at faa Forbindelse med Gruppens Leder „Walther”. Men imens alt dette foregik, var Falcks Ambulancer rekvireret til Geels Kro, hvor den dræbte og de to saarede fremdeles laa paa Landevejen med Blodet silende omkring sig. Gestapo saa paa dem, men forbød Falck-Mændene at samle dem op. I 20 Minutter laa de der, saa først maatte Ambulance-Folkene gribe ind.

Denne Episode gav Anledning til en grundig gennemtænkt Aktion mod omtalte Grusgravs Ejer. Vi delte os som vanligt i flere Hold. I dette Tilfælde tre. To Mand skulde ødelægge Telefon-Stationen i Marslev, hvilket

skulde være fuldført Kl. 30 Minutter efter Midnat. Fem Mand skulde da samtidigt gaa til Angreb paa Gaarden. Men Gestapo skulde alligevel ikke undvære at blive alarmeret. Dette her var et Spil!

En Mand skulde fra en Telefonkiosk i Odense ringe til den tyske Konsul dér, for at faa ham til at ringe til Gestapos Hovedkvarter paa Husmandsskolen i Tarup, idet vor Mand foregav at være Gaardmanden fra Marslev, der paa samme Tidspunkt blev overfaldet af Sabotører. Det kan her indvendes, at saa kunde vi jo blot have undladt at ødelægge Marslev Telefon-Station, saa Manden, vi var ude efter, selv kunne have ringet; men det kunde vi alligevel ikke, da Planen netop var, at Gestapos Politibil skulde rykke ud netop paa det Tidspunkt, som vi ønskede; thi udenfor Husmandsskolen, hvor Alléen op til denne svinger ud paa Rugaardsvej, laa jeg og en Kammerat med 6 Kilo Sprængstof, som skulde være anbragt midt paa den forholdsvis smalle Allé paa det Sted, hvor den bemandede Gestapo-Bil nødvendigvis maatte komme. Udlægningen af Sprængstoffet skulde paabegyndes Kl. halvet og være fuldført senest Kl. halvto, hvor vi da med den anden Ende af den elektriske Ledning 20 Meter borte inde i Haven ved Siden af skulde være parat til at ekspedere den da forventede Bil med samt Mandskab over i den anden Verden.

Aktionen mod Telefonstationen i Marslev forløb plan-

mæssigt, og var, blev der senere sagt af Fagfolk, maa-ske lidt for grundig. Bilen med de fem Mand ankom til Gaarden ved den samme Tid og gik til Aktion. Man gennemrodede hele Huset og Stalden, men uden at finde Manden og hans Sønner. Det var jo naturligvis lidt udenfor Beregning. Man var jo helt klar over, at det var farlige Folk, man havde med at gøre. Kammeraterne samlede sig altsaa nu et Øjeblik paa Gaardspladsen for at forhandle om, hvad der var at gøre, da der i det samme lyder en Stemme ovre fra Laden: Hvem der! efterfulgt af et Skud fra et Jagtgevær, hvorved en af de fem segnede om, som det senere viste sig med 44 Hagl i Benene. Der opstod nu nogen Forvirring og mere Skyderi fra begge Parter. De fem blev dog hurtigt klar over, at det vist var bedst at trække sig tilbage med den saarede, da de i Mørket vanskeligt kunde se, hvorfra Skuddene kom.

Men samtidigt med dette laa vi to ude ved Siden af Husmandsskolens Allé og ventede paa Udrykningen. Først kom to højerestaaende tyske Officerer, medens vi var ved at tilrettelægge, og vi maatte i al Hast forsvinde for ikke at blive opdaget. Omsider blev vi dog færdige, og i god Tid; men der skete ingen Ting. Saa kommer der oppe fra Skolen en tysk Soldat gaende med en Hest i Tømmerne. Han kom nærmere og nærmere; det var ret lyst den Nat. Han faar Øje paa Pakken, der ligger midt paa Vejen, og vil holde Hesten an;

men denne fortsætter, træder midt paa vore 6 Kilo Sprængstof, og afgiver derved sit Visitkort som Tryk i en anden Marcipanmasse, fortsætter, og trækker Soldaten hen over det, som ser ned, men sandsynligvis kommer til det Resultat, at det ikke er noget af Interesse, og gaar videre.

Men Gestapo-Bilen kom ikke. Vi ventede til Kl. var halvfire om Morgenen, saa pakkede vi det hele sammen og gik hjem. Det viste sig da. at vor Kammerat ganske rigtigt havde ringet til den tyske Konsul, men at denne ikke havde villet reagere paa hans Henvendelse. Om det nu var fordi han ikke troede paa den eller af anden Grund. — Man skulde næsten tro, at alt dette skete den 13. i Maaneden, for saa gennemført uheldige har vi dog sjældent været hverken før eller siden.

— — —

Som enhver anden Hær, legal eller illegal, maatte vi imidlertid have Udrustning. Vor Forsyning af Vaaben var endnu paa dette Tidspunkt meget mangelfuld, og for Eksempe til den nyligt omtalte Ekspedition mod Gaardmanden ved Geels Kro havde vi væsentligt kun Revolvere, som vi havde taget fra Sabotagevagter, og disse var ofte meget mangelfulde. Til Tider var det i det hele taget et Spørgsmaal, om de vilde gaa af, naar det var Hensigten.

En anden Ting, som vi manglede, om ikke mindre haardt, var Cykledæk. Til vore mange Ekspeditioner,

hvor det ofte gjaldt om at komme hurtigt væk, maatte vi nødvendigvis have nogenlunde gangbare Dæk; dem kunde vi kun faa ved at skaffe os dem selv. Derom skal jeg fortælle lidt.

Vi havde med godt Resultat besøgt Firmaet Smith og Co. i Kochsgade og Fyns Luftringefabrik paa Albanigade i Odense; men havde stadigt ikke nok. Vi planlagde da en Aktion mod Danske Købmænds Handel A/S. i Sct. Hansgade, hvor Tyskerne havde Vagten paa Iltfabrikken lige ved Siden af. Vi var kommen ind fra en Smøge, der løber oppe fra den stærkt befærdede Skibhusvej og ned til Ejendommen, hvor Firmaets Lagerlaa. Her var vi kravlet over et Stakit og var omsider naaet op paa Taget af den 2-Etagers Bygning. Alt syntes foreløbig at gaa programmæssigt, da der ved et eller andet Uheld faldt noget ned i Gaarden og knuste nogle Flasker eller hvad det nu var, i hvert Fald lavede det i Stilheden et forfærdeligt Spektakel, som vakte de lige ved Siden af staaende tyske Vagters Opmærksomhed, og da disse hurtigt blev klar over, fra hvad Retning Lyden kom, rettede de deres Søgelys imod os, saa vi stod ligesom i Dagslys, og et Øjeblik efter med Kuglerne hvinende omkring os. Heldigvis blev dog ingen ramt; men vi kom hurtigere ned, end vi var kommet op. Og fik ingen Dæk med.

6. Kapitel.

SÆNKNINGEN AF FLERE SKIBE

En af de første Sænkninger af et Skib til tysk Brug blev foretaget af en Arbejder paa Odense Staalskibsværft. Det foregik meget enkelt, idet han anbragte en tidsindstillet Bombe indvendig paa Skibssiden, inden Skibet forlod Værftet. Da Baaden blev sejlet ind i Havnen og skulde til at vende, eksploderede Bomben. Den blev atter slæbt hen til Værftet for at blive repareret.

Da dette var sket, foretog vi den anden Aktion mod Baaden. I Nattens Mulm sejlede vi fra den modsatte Side af Kanalen i nogle Pramme over og anbragte to tidsindstillede Bomber paa Skibssiden. Ved den Løjlighed gik jeg Vagt og skulde dække et eventuelt Tilbage-tog. Der skete dog ikke andet, end at Kammeraterne nær ikke var kommet tilbage, idet Prammene blev fyldt med Vand, og de naede med Nød og næppe tilbage igen. Bomberne eksploderede heller ikke, sandsynligvis paa Grund af en Fejl i Sprængblyanten.

Denne første Baad var „Røsnæs”, den næste blev „Hever”. Her var vi heldigere, om end Risikoen var be-

tydeligt større. Vi var tre om Aktionen, der foregik ved Midnatstid. De to skulde gaa Vagt, Aftalen var saa, at den tredje, der var en god Svømmer, skulde liste sig ud forbi Skibet, ad Englands kajen, derfra glide ud i Vandet og svømme de tre hundrede Meter tilbage til Skibet med den tændte Sprængladning om Halsen og gøre det fast til Skibssiden med Magneter, en Meter under Vandoverfladen.

Det var et forholdsvis farligt Foretagende. Tyskerne gik Vagt baade paa Kajen og paa Broen. Vi to, der stod Vagt, var i en dødelig Spænding, indtil det hele var overstaaet; men ofte er det saaledes, at de mest risikable Foretagender lykkes allerbedst, medens derimod det, der synes ganske let, tit mislykkes, maaske fordi det saa netop bliver undervurderet, som nu for Eksempel med „Røsnæs“; det skulde synes ligetil, og saa var de dog nærved at komme ud at svømme allesammen, og Bomberne er der Fabrikationsfejl i.

Vi stod paa den anden Side Kajen. Spændingen voksede for hvert Minut. Vi kunde jo næsten intet se, og ham i Vandet kunde vi ikke faa Øje paa, hvor meget vi end anspændte os. Pludselig efter nogle Øjeblikkes Forløb og netop ved den Tid, da vi mente, at han nu maatte have naaet Baaden, hører vi en Raaben og Banden ovre fra denne. Det lød i Natten som om en Del af Helvede var sluppet løs. Jeg river min Maskinpistol frem, og min Kammerat ligesaa. Vi kunde se Vag-

ten paa Broen derovre, og det forekom os, at der kom flere til. Vi ønskede os inderligt en Kats eller Ugles Øjne i dette Øjeblik. Kunde det være andet end vor Kammerat, de havde opdaget? Vi maatte omgaaende komme ham til Hjælp.

Men Mørket hævdede sig ikke saa meget som en Tomme. Utallige Tanker, eller maaske var det ganske faa, røg igennem os i disse Sekunder. Da pludselig ser jeg en Skikkelse snige sig hen langs Kajen. Paa dette Tidspunkt havde vi gjort skudklar; da lægger jeg en Haand paa min Kammerat og hvisker: Dér er han! Lidt længere nede traf vi ham igen, med en vaad Trøje, men meget tilfreds, og to Timer senere laa vi roligt og fredeligt hjemme i vore Senge og hørte Eksplosionen.

Næste Morgen fortalte Folk os, at den tyske Damper „Hever” laa paa Kanalens Bund. Hvad Postyret angaar, som vi hørte, og som gav os saa megen Forskrækkelse, fik vi senere at høre, at det havde været en spiritusbedøvet Mariner, der var kommet hjem, og som Kaptejnen egenhændigt havde skældt ud og stukket en Lusning. Selv fik han saa en ved sit Skibs Vandgang, og Smørdritlerne svømmede rundt i hele Havnen.

7. Kapitel.

SABOTAGE OG ILDKAMP

Elektricitetsværkets Bil var i Reglen varmet op og klar til Brug. Den laante vi nogle Gange. Det var jo rart at have en kendt Vogn, og Folkene dernede var jo vant til Turen. Vi havde længe haft en Tur til Ringe og Kværndrup planlagt, men det var blevet forhindret, fordi Tyskerne holdt store Øvelser omkring Kværndrupnetop i de Dage, vi vilde have været derned. En Kammerat dernede fra ringede os op og adviserede os om at vente lidt.

Vi udsatte da Aktionen en Uge, og gik saa en Dag nogle Stykker af os ned paa Værket, holdt Personalet op og laante Bilen. Ved Dalum Landbrugsskole blev Resten af Holdet taget op, hvorefter vi fortsatte Farten mod Ringe. Her blev Lederen W. sat af, da han skulde søge Forbindelse med en Afdeling i Ringe, der skulde skaffe Benzin. Vi andre fortsatte til Kværndrup, hvor vi standsede op udenfor det mekaniske Værksted, mod hvilken vor Aktion skulde foretages.

Det var omsider blevet Midnat, og det var meget

mørkt. Vi havde lavet saa meget Stektakel med Bil-motoren som det var muligt, for at vække Mekanikeren, der boede paa første Sal ovenpaa Værkstedet. Der blev ogsaa tændt Lys over det hele, saa der blev ganske lyst udenfor. Saa gik vi to Mand op og ringede paa Døren for at faa Indehaveren ned.

Vi havde ikke regnet med, at det skulde blive nogen særlig vanskelig Sabotage, men Manden lod ikke til at vilde lukke op, og visse Anelser begyndte at dæmre for os. Pludselig gaar dog alligevel et Vindue op, og Manden spørger, hvad vi vil. Vi siger saa, at vi gerne vil have ordnet noget ved Bilen; men han undskylder sig paa forskellig Maade. Han kan ikke komme ned, og vil heller ikke, og smækker saa Vinduet i.

Vi samles nede ved Bilen og taler om, hvad vi nu skal gøre; saa faar jeg Øje paa en stor Brændeøkse og ser, at der er en stor Glasdør ind til Værkstedet. Jeg faar en Idé, springer op og griber Øksen, to Kammerater stiller sig op ved Trappen med Pistolerne parat, og jeg smadrer Glasruden, da der ikke var andet at gøre. I det samme hviner der en Kugle forbi mit Ansigt, og ligesaa hurtigt konstaterer jeg, at der er tykke Planker indenfor Glasruden. Manden skød; men vi kunde ogsaa skyde. Vi var fuldt oplyst, men paa mindre end Sekunder havde vore Pistoler besørget Bælgmørke.

Mekanikeren vedblev at skyde fra Vinduet, og rørende Hundeglam hørtes inde fra Værkstedet af to Schæ-

fare. Saa var der ikke anden Udvej, Døren maatte sprænges. Vi fo'r tilbage, kastede en Haandgranat mod Døren, som sprængtes tillige med den ene af Hundene. Den andens hvide Tænder lyste op i Mørket fra det gabende Hul i Døren. Et Skud strakte den til Jorden. Da var Mekanikeren sporløst forsvundet. Hvor han var blevet af, begreb vi ikke, men væk var han. Vi lagde saa Bomberne ved de store tyske Militærbiler, der stod paa Værkstedet. Det var ikke selve Værkstedet, men kun Bilerne, vi var ude efter, og disse blev ogsaa ødelagt.

Manden var derimod ikke kommet noget til, for næste Dag var Gestapo nede og undersøge Bilen paa Værket, da de havde faaet den tilbage, fordi de mente, at Mekanikeren havde dræbt en Mand eller i hvert Fald saaret ham. Det sidste var rigtigt nok. Den ene af Gutterne havde ganske rigtigt faaet et Strejfskud ved Øjet. For Resten den samme Mand, der som tidligere omtalt blev eftersøgt af Tyskerne paa den samme Fabrik, hvor jeg selv havde mit Arbejde.

Fra Kværndrup satte vi atter Kursen mod Ringe, hvor vi havde mere at udføre. Fehr & Co.s Filial skulde egentlig have været brændt af. Men da „W.“ midt om Natten ikke havde faaet Forbindelse med dem, han søgte, og vi derfor ingen Benzin havde faaet, maatte vi bruge vort Sprængstof der. Det reddede for Resten Jernstøberiet samme Sted, fordi vi ikke havde nok med til det ogsaa.

Vi gik først til Angreb mod Telefoncentralen paa Stedet, det var jo altid af stor Betydning for os, at der ikke kunde alarmeres Hjælp til Stedet, hvis nogen skulde finde paa det; men Bestyrerinden i Ringe vilde ikke under nogen Omstændigheder lukke op for os. Vi forsøgte at sprænge Døren med Skuldrene, men uden Held. Vi rasede godt og brugte ikke milde Udtryk om samme Dame, og forlod omsider Stedet. Om hun nu har ringet rundt til det halve af Byen, ved jeg ikke, men i hvert Fald vidste en utrolig Bunke Mennesker, at vi var i Ringe, inden vi var færdige med vor Aktion. Alle vilde se Sabotørerne; det var lige alt det, vi kunde faa Ro til at blive færdige. C. B.erne i Byen skulde jo ogsaa helst tie stille, men de var meget flinke. De fik et Par Pakker Cigaretter, og saa var den i Orden.

Ved Fehr & Co. var der en Sabotagevagt med Pistol og en Hund. Han blev holdt op. Hunden gik og kælte med os, mens vi lagde Bomberne under en halv Snes tyske Vogne, store Kranbiler og lignende. Sabotagen var vellykket.

Derfra satte vi igen Retning mod Odense, men ad forskellige Omveje og Biveje, og naaede omsider igen Dalum Landbrugsskole, hvor vi punkterede. Nogle af os havde jo imidlertid Cykler med, de andre gik hjem. Bilen maatte vi lade staa.

8. Kapitel.

BORTFØRELSEN FRA SYGEHUSET EN „KAMMERAT“ FORRAADER OS TIL GESTAPO

Medens alle disse forskellige Aktioner stod paa, har den ene af de haardt saarede fra Geels Kro stadig helliget paa Odense Amtssygehus med det ene Ben i Stræk og bevogtet af to tyske Politisoldater. Den anden havde Tyskerne overført til Feltlazarettet i Fredericia. Vi lagde nu en Plan, der skulde udføres Kl. 3 Nat. To Mand skulde holde Portneren op, saa vi kunde komme ind med Vognen. Fire Mand skulde gaa op, hvor den saarede laa, tre forklædte som Læger og en som Præst. De skulde foregive overfor den tyske Vagt, at Manden derinde var død og samtidigt finde Lejlighed til paa en eller anden Maade at uskadeliggøre Politisoldaterne.

Planen kom imidlertid aldrig til Udførelse, for i Mellemtiden blev en af vor Organisation taget af Tyskerne og forhørt paa Husmandsskolen. Hvordan dette Forhør er spændt af, ved vi ikke; men der skete siden følgende: Vor Kammerat, som vi troede, kom ud som det hed sig, ved Flugt, opsøger to af Kammeraterne og faar disse til

at hente en Tromle Benzin, som de saa skulde flytte et andet Sted hen. Da de er kommet godt paa Vej med den, bliver der ringet til Gestapo, at der er to Mand paa Vej med en Tromle ad den og den Rute. Idet de to Kammerater et Øjeblik efter kommer kørende med deres Benzin over Tietgensbroen, svinger en graa Vogn op foran dem og ud springer en seks—syv Mand. Vore to Venner var straks klar over, hvad det gjaldt, og den ene naar at komme bort, smutter ned ved Aaen og over et Hegn. Da opstiger der i ham en salig Fryd over at se de s Gestapo ikke fik fat i ham. Han vender sig om, morer sig, som over en rigtig lystig Affære, og sender dem en til Brugen udsøgte Latter. Men aa, du Sejrens Pamfelius, det var for tidligt at triumfere. Gestapo havde Vaaben, og var til Sinds at bruge dem. De sigter efter ham og rammer ham i Laaret. Han kommer med ud paa Skolen, og bliver senere udsat for en saadan Omgang Prygl af „Poul Tysker”, at han endnu i Dag er delvis blind paa det ene Øje.

Men han, som vi troede var vor Kammerat, udførte ikke alene dette Forræderi; men angav tillige til Gestapo en Bror og tre andre paa Værkstedet, hvor han arbejdede. Det undrer ingen, at han lidt senere blev likvideret af os.

Dette var altsaa første Plan, som gik i Vasken. Saa maatte vi til en frisk. Vi kørte midt i Besøgstiden op foran Sygehuset med den private Ambulance. To Mand

gik ind og saa efter Portneren, saa at vi var sikre paa, at der ikke blev slaet Alarm (her sad for Resten en Stikker, men det fik vi først at vide bagefter). Aftalen var, at fire Mand skulde gaa op og tage sig af Vagterne, de fire andre komme med Baaren; men idet vi kører op foran Sygehuset, ser vi, at den ene af Vagterne gaar udenfor dette, vi aftalte saa, at dem med Baaren skulde tage sig af ham, mens vi gik op og uskadeliggjorde den anden. Alt gik forholdsvis godt, indtil vi kommer oppaa den store Stue. Der var mange Mennesker, og vi blev vist ikke særligt bemærket. Vi gik tværs igennem Stuen og ned i den anden Ende, hvor Vagten stod udenfor Eneværelserne med begge Hænderne i Lommerne, hvor han havde sine Pistoler.

En af os skriger saa: Hænde up! Tyskeren tog Hænderne halvt op, men betænker sig saa og springer ind bag en Dør. Vi vilde imidlertid nødtigt have Skyderi paa Sygehuset og ventede derfor lidt for at se, hvad han videre vilde foretage sig. Saa pludselig ser vi hans Hænder komme frem bag Dørkanten. Vi afvæbnede ham saa og ventede paa, at de andre skulde komme op med ham nedefra som Aftalen var; men pludselig gaar Døren op, og ind træder Tyskeren, vender sig og lukker Døren bag sig, fortsætter saa hen imod os, og pludselig ser vi, han farer sammen; det samme gjorde vi. Han forstaar pludseligt, at der er noget galt. Ligesaa pludseligt vaagner vi af vor Befippelse og stikker Pistolerne i Siden paa

The canned cream and milk Co. Efter Ordrens Udførelse.

Nærbillede af „Hever“. Paa Bunden af Odense K

„Jernbanesabotage“.

Et sjældent Billede af vor Arbejde for de Allierede.

Akkumulatorfabrikken i Odense efter et

ham. Han strækker straks Armene i Vejret og bliver afvæbnet.

Saa kommer de andre fire ind med Baaren, i sikker Forvisning om, at vi nok skulde have taget os af deres Mand og med en Mine, som om de aldrig i deres Liv havde bestilt andet end bære Baarer paa Sygehuset. Vi fik saa den syge skaaret ned, Benet var i Stræk, og fik ham anbragt paa Baaren og transporteret bort.

Men Danskernes medfødte Snaksalighed fornægtede sig ikke. En Mand, der laa paa den store Stue, som vi maatte igennem, genkendte mig fra Arbejdspladsen og undlod ikke at give sine nærmeste Omgivelser Oplysninger om dette Bekendtskab (iøvrigt kendte han mindst tre til af os. men det bemærkede han heldigvis ikke). En anden Mand kom samme Dag i en Købmandsforretning med en tilsvarende Udtalelse, der ogsaa pegede hen paa samme Fabrik, endog det ikke var i Forbindelse med samme Begivenhed. Men vi maatte dog alligevel ud og give de to Herrer en Paamindelse om at passe paa, hvad de sagde.

De to Tyskere, det hørte vi siden, havde faaet en meget streng Straf, og skulde spadserere til København og afsone den. Den ene var en rigtig Nazispire med Hitler-skæg. Ikke desto mindre, da de to Politisoldater senere kom til Paavisning paa Husmandsskolen, hvor man havde taget en af vort Hold, der var med paa Sygehuset, og de to Tyskere blev spurgt, om de kendte ham, sagde

de, Nej! Maaske gjorde de det heller ikke. Men i modsat Fald var det ganske pænt sagt af dem, idet den anholdte derved slap fri. De to maatte igen spadsere Turen fra København og til Odense og tilbage igen til deres Strafarbejde, og det har sandsynligvis ikke været i det blideste Tempo.

9. Kapitel.

NYE METODER

Efterhaanden krævedes der større og større Opfindsomhed af os, fordi Tyskerne blev mere og mere agtpaa-givende og mistænkelige. Alligevel var det ofte helt primitive, men originale Metoder, der gav Resultat. Altid noget nyt.

Ved Sænkningen af Cementdamperen „Absalon” anbragte vi en fem Kilos Sprængbombe i en Malerbøtte, og om Middagen lidt over Kl. 12, da Arbejderne var gaaet til Middag, tog tre Mand ned og anbragte Bøtten mellem Bolværket og Skibssiden. Den eksploderede og Skibet sank. Saa var der det mindre til Tyskernes Startplads for Flyvemaskiner.

Anden Gang, vi brugte samme Metode, var ved den tyske Damper „Nora” i Efteraaret 1944. Men det mislykkedes, fordi en Skibsdreng, sandsynligvis uden at tænke over det, klippede Traaden over, der holdt Sprængladningen oppe, saa den ligesaa stille sank ned paa Kanalens Bund. Tyskerne maa dog alligevel have opdaget, hvad det var, for derefter blev hele Kanalen besat og alle Skibe bevogtet.

Saa fandt vi paa en ny Fremgangsmaade. Den tyske Damper „Emden” laa fuldt lastet i Kanalen, og vi havde faaet at vide, at den skulde sejle Kl. 12 en bestemt Dag. Vi delte os i to Hold, det ene paa tre Mand, der tog ud til den ene Side af Kanalen, og vi andre fem kørte i en af Politiets Vogne ud til den modsatte Side af, hvor de havde taget Opstilling. Det var i Oktober 1944, og det danske Politi var paa det Tidspunkt sendt bort af Tyskerne, saa vi syntes, at vi med fuld Ret kunde tilegne os Vognen, indtil de kom tilbage. I Vognen havde vi Bomben og en Staalwire paa ca. 100 Meter. Vi spændte saa Linen tværs over Kanalen, idet vi først havde udregnet, hvor Bomben skulde anbringes paa den og lavet en Slags Løkke til denne. Vi turde nemlig ikke gøre den fast med det samme, fordi vi ikke var rigtig sikker paa, at den elektriske Ledning var tilstrækkeligt isoleret mod Vandet. En Mand blev sendt ind til Havnen og skulde komme med Besked om, naar Skibet kom.

Vi var taget derud Kl. 11, og Skibet skulde efter Beregningen komme Kl. 12. men vi ventede til den var halvfem. Det er en Ventetid, der gaar paa Nerverne. Vi ved ikke, hvad Øjeblik vi bliver omringet af Gestapo. Folk kan ikke undgaa at have bemærket os, og en „Stikker” kan hurtigt faa Nys om Sagen. Hvad foregaar her?

Men omsider kom han inde fra Havnen farende, at nu kom Baaden. I en lille Jolle trak jeg mig ud langs Wiren

til Midten og gjorde Bomben fast. Saa kan vi godt sænke den! Og Wire med Bombe gik til Bunds, og dér sad jeg. Hvordan skulde jeg komme ind igen? Jeg kan forsikre Læseren om, at der er ingen Tidspunkter, hvor et Dampskib sejler saa hurtigt, som naar man selv staar i Fare for at blive sejlet overende af det. Jeg havde ikke det mindste at ro med. Jeg saa mig om. Hvad skulde jeg gøre? Skibet kom med rivende Hast nærmere! Saa fik jeg en lys Idé, bøjede mig ned og tog fat i et Bundbrædt, som til alt Held giver efter for min voldsomme Anstregelse. Jeg arbejdede som en gal. Ind maatte jeg, og kom det ogsaa.

Skibet var nu lige ved Stedet. Der var efterhaanden blevet en hel Del Mennesker samlet, men mine Kammerater fik dem gennet bort. De var jo efterhaanden blevet klar over, at der skulde ske noget. Jeg løber saa op til Batterierne og faar gjort klar. Vi vidste, at Damperen stak fem Meter. Bomben var nede paa seks Meter, men det var jo kun paa det dybeste Sted, og Wiren hang jo naturligtvis i en Bue, hvor vi havde fat i hver sin Ende. Mod denne Bue sejlede Skibet, og jeg mærkede pludselig, at Wiren sprang.

Saa tænkte jeg: Du maa sætte Strømmen til nu! Det var jo noget førend beregnet. Imidlertid sprang Bomben, og en Vandsøjle paa mange Meter stod op i Luften. Vi løb saa bort, idet jeg slæbte Ledningen efter mig og ind i Bilen, som stod lidt omme bag en Sidevej. Chauff-

føren startede, og vi kørte saa stærkt, vi kunde, ind mod Byen, alt imedens jeg ind igennem Vinduet rullede vor Ledning sammen.

Skibet havde faaet en Læk, som ganske vist beska- digede det, men ikke gjorde det helt søudygtigt, idet Sprængningen var sket op i en af Skibets Vandtanke. Det sejlede til Fredericia, hvor Smørret blev omladet til Banevogn, som, saa vidt jeg ved, ogsaa blev saboteret, saa at Smørret aldrig naaede Tyskland.

10. Kapitel.

OMRINGET AF GESTAPO

Gestapos Job var ikke helt let, og uden deres danske Medhjælpere havde de vist ikke faaet Held til ret meget. Som naturligt var, søgte vi paa enhver Maade at komme disse „Danskere“ til Livs. Det var ikke helt nemt, for i Reglen rykkede de ud sammen med de tyske Politisoldater, og altid saa mange, at de var helt sikker paa at være i Flertal. Det maatte vi altsaa have med i alle vore Beregninger. Naar vi var de faa, maatte vi redde os ved List ligesom Israeliterne, naar de førte Krig. Goliath havde ganske vist Kæmpekræfter, men David havde jo en Slangebøsse, saa det hjalp ikke Kæmpen stort, om han lod Musklerne spille.

Vi planlagde at gøre en Ende paa Gestapos Virksomhed ved at ryge dem i Luften. Helst saa højt op som muligt, udenfor vor Jordatmosfære, der, hvor der ruger en bælgmørk Nat og skal være hundekoldt, det er vist en 200—300 Grader under Nul eller saadan noget lignende. Naar vi saa havde leveret Varmen, saa kunde de dér blive afkølet.

Vi vilde i den smalle Vej, der fører ud til Stige Ø, anbringe kraftige Sprængladninger forskellige Steder, narre dem derud med deres Biler, og saa sætte Strøm

til, naar de naaede Stedet. Det hele skulde ikke være saa vanskeligt, hvis det ellers gik efter Planen; men det gjorde det ikke.

Den første Aften var vi efter Aftalen delt i tre Hold langs Vejen derude. Seks Mand med Maskinpistoler nærmest Byen. To Hold med hver tre Mand og en 12¹/₂ Kilos Bombe anbragt midt i Vejen, 100 Meter fra, hvor hvert Hold sad med Batterierne. En Mand ringede saa inde fra Byen ud til Husmandsskolen og fortalte, at han havde set nogle unge Mennesker køre ud til Stige Ø og læsse nogle Tromler og Beholdere af derude.

Første Aften Forsøget blev gjort, svarede Skolen slet ikke paa Telefonopringningen. Vi fik senere at vide, det var fordi, de havde været til Gilde derude. Vi ventede paa Stige Ø i en 6—7 Timer, saa blev vi klar over, at der ikke kom nogen, pakkede det hele sammen og kørte hjem igen.

Anden Gang var en 3—4 Dage senere. Vi forsøgte paa nøjagtig samme Maade bortset fra, at vi havde en Mand mindre med os, idet han nemlig havde beskadiget sin Haand derude første Gang. Denne Mand stod inde paa Skibhusvej, og havde netop trukket nogle Kager i en Automat (Klokken var omsider blevet halvto), da han pludselig ser den lille graa Vogn komme kørende med slukkede Lanterner. Lige efter Vognen kom imidlertid en 60—70 SS. og Politisoldater cyklende. Nu førte denne Vej ud til Seden Strand, hvor Tyskerne holdt Skyde-

øvelser, og tillige til Stige Ø, saa der behøvede jo ikke at være noget mistænkeligt ved det; men pludselig standser de og kommer hen til ham og spørger om Vej til Stige Ø!

Saa var gode Raad dyre. Han svarer dem, saa roligt han kan, sætter sig paa sin Cykle og kommer ubemærket forbi dem og i fuld Fart til Stige Ø. Han naar ned til det første Hold og faar raabt, at de maa skynde sig bort, da der kommer en hel lille Hær af Tyskere paa Cykel. Nu havde han ikke meget Tid at give bort af, da Tyskerne var lige i Hælene paa ham selv. Han vender derfor igen om og kører tilbage mod Odense.

Men i Holdet var der kun een Mand, der havde faaet fat i Beskeden. Denne Mand fortsætter saa ud til næste Hold og raaber Advarselen til dem; men heller ikke de bliver rigtig klar over, hvad det drejer sig om, og tror, at han blot siger, at de skal pakke sammen; han skynder sig saa videre ud til os, der stod yderst. Vi fik den rigtige Underretning og tog en Baad, der laa nede ved den gamle Odense Kanal, satte over denne og spadserede hjem. Imens naar Tyskerne frem til det første Hold, som jo tog den med forholdsvis Ro. Imidlertid faar de skjult sig i Mørket og kommer igennem Tyskernes Linjer, endskønt disse flere Gange danner ny Kæde, og kommer omsider hjem.

Med Hold Nummer to var det værst; det var vistnok dem, der daarligst havde faaet fat i Advarselen. Ty-

skerne naar frem til Stedet, og nogle af dem bøjer sig ned og begynder at pille ved Ledningerne. Folkene dernede i Skjulestedet kunde ikke se nogen, og en af dem raaber, nærmest i Spøg: Was los! Svaret var en Maskinpistolsalve ned imod dem. Saa blev de jo klar over, hvad det var, der var galt, og springer saa hurtigt de kan ned mod Kanalen.

Vejen til Stige Ø er her paa dette Sted meget smal med Vand paa begge Sider. Det er derfor ikke nemt at finde noget Skjul. Det var dog meget mørkt, og det kom dem i høj Grad til Gode. De løber saa ned til Kanalen, hvor de to giver sig til at svømme over. Den tredje vader saa langt ud, det er ham muligt, og bliver staaende her i Vand til Halsen. Den ene af dem, der er en dygtig Svømmer, naar i Land paa den anden Side; men Nummer to faar Krampe i Benet et Stykke ude og maa vende om. Men han er nødt til at blive i Vandet for ikke at blive opdaget. Her staa de saa i Vandet i en af Aarets koldeste Maaneder (det var i November 1944) i fem Timer, saa først forlod Tyskerne Stedet. Da de var borte ganske tidligt om Morgenen, kørte en af Kammeraterne derud igen og hentede Sprængstoffet. Det var det, der blev brugt til vor næste Sabotage.

Forøvrigt var Tyskernes Forsigtighed ikke nogen hel Tilfældighed. Vi blev senere klar over, at en ganske bestemt Person ved en Lejlighed halvvejs havde gættet sig til vore Planer, og sandsynligvis ladet sine Tanker gaa.

videre til Gestapo. Det var en ganske udenforstaaende Mand, og da vi intet i den Retning kan bevise, er det bedst ikke at komme videre ind paa Sagen. Men samme Mand blev senere likvideret i anden Anledning og med sikre Beviser for sin Skyld i lignende Forhold.

I Forbindelse med det ovenstaaende kan det berettes, at den Mand, vi havde til at ringe Gestapo op, foregav at være en kendt Nazist, og Gestapo takkede ham mange Gange og lovede, at de skulde nok komme ud til ham med en pæn Belønning.

Ved en anden Lejlighed forsøgte vi at faa Stikkerne ud til en Have ved Rødegaardsvej, idet vi ringede til dem og i Telefonen fortalte, at der var Sabotører i et Lysthus derude. Da vi havde ventet (vi var fem Mand) en halv Times Tid, kom vi pludselig i Tanke om, at de muligvis var ved at omringe hele Havekomplekset. Det viste sig aldeles ikke at være Tilfældet, og et Øjeblik senere kom de godt nok i en Bil og netop paa det Sted, hvor vi havde ønsket dem.

Sprængstoffet, som vi ikke fik benyttet paa Stige Ø, det var 25 Kilo, brugte vi paa Fabrikken Canned Cream & Milk, der fabrikerede Tørmælk i stor Stil. Det var om Aftenen ved 23-Tiden den 22. November 1944, at to af vore Mænd klatrede over Muren fra Nørreport og ind paa Firmaets Grund. De holdt nogle Arbejdere op, og aabnede derefter Porten, saa vi andre kunde komme ind. To Mand gik Vagt udenfor. Fabrikken blev ødelagt.

11. Kapitel.

HVAD SKAL VI KALDE HAM?

Siden den 16. Juni 1944 havde jeg ikke boet fast hjemme. Den 24. November 1944 kommer der en Mand og ber om at tale med mig. Det er min Mor, der lukker op, og hun siger, at jeg er ikke hjemme. Saa spørger han hende ud om min Arbejdstid og lignende. Hun giver ham beredvilligt Svar paa det hele. Han siger saa til Slut: Ja, det er H—!, og han fortsætter, at jeg er en af hans Kammerater, og at saa vilde han komme i Morgen igen. Saa gaar han, og lidt efter kommer min Far. Min Mor fortæller ham om Besøget, og hvad hun har sagt. Han finder det i høj Grad mistænkeligt og irttesætter hende for hendes Aabenmundethed til den fremmede unge Mand. Derefter kører han ned, hvor jeg arbejder, faar fat i mig og fortæller, hvad der er hændt.

H—, siger jeg, det var mærkeligt, for den eneste, jeg kender af det Navn, sidder fanget ude paa Husmandsskolen. Naa, ja, siger han, det er imidlertid ham, der lige har været der for at besøge dig!

Jeg beder saa min Far køre hjem og fjerne alt, hvad

jeg har paa mit Værelse. (Han havde ikke anet noget om, at der laa fuldt op af Sprængstof, Pistoler o. a. Havde han vidst det, havde jeg aldrig faaet Lov til at have det der.) Han flyttede det hele ned i vores Hønses-
hus, og med det samme holdt jeg op med at arbejde.

Klokken fem næste Morgen omringede atten Mand fra Husmandsskolen vort Hus og kimedede paa Dørklokken. Mine Forældre lod dem kime i tyve Minutter. Da de omsider aabnede Døren, væltede en fire—fem Mand ind, rasende over den lange Ventetid. En jagede en Maskinpistol ind i min Mor, og Resten fløj saa op ad Trappen, idet de tvang min Far med. Han tager saa Nøglen til mit Værelse, den laa ovenpaa et Skab deroppe, og han vil laase Døren op. Ved Støjen vaagner imidlertid min Bror. Han gaar ud fra, at det er kendte Folk, og regner med, at det er mig, der kommer hjem. Han begynder saa at aabne sin Dør ud til Loftet, da i det samme en af Gestapoerne raaber: Dér er han! Dér er han! Og i det samme fyrer han sin Maskinpistol af mod Døraabningen. Min Far griber ham hurtigt i Nakken og snurrer ham rundt, saa han kurer hen ad Loftsgulvet. Min Bror fik heldigvis trukket sig lidt tilbage, saa at han ikke blev truffet. Min Far fik dem saa forklaret, at det ikke var mig.

De foretog saa en større Husundersøgelse og hældte alting ud paa Gulvet. Det eneste de oversaa var et Hjørneskab, og det havde netop nyligt været fyldt med

Sprængstof. Paa mit Værelse var tilbage et Par Snørebaand af gammel Kvalitet, dem tog de med sig.

Efter dette blev jeg klar over, at de aldrig skulde faa mig levende, specielt da jeg havde faaet at vide, at jeg ude paa Skolen var bleven beskyldt for næsten alle Sabotager, der var sket her ved Odense, og været Leder af alle Aktioner mod Skibene.

Efter at have gennemrodet hele Huset, ogsaa hos Lejeboerne paa første Sal, gik de alle paa nær tre. De forbød alle i Huset at gaa ud, og gjorde sig det selv behageligt. Den ene lagde sig paa Divanen. Den anden satte sig i en Lænestol med Maskinpistolen mellem Benene. Den tredje posterede sig udenfor, omme bag Huset, saa han ikke kunde ses fra Gaden.

Ved 8-Tiden kommer jeg cyklende paa Skibhusvej, hvor en Kammerat standser mig og fortæller, at hans Bror lige er blevet taget af „de grønne”. Jeg vil saa skynde mig at cykle hjem og ringe fra Huset ved Siden af vort, hvor der er Telefon, for at advare en anden Kammerat. Jeg naar op i Huset, hvor min Farmor bor, og ser gennem Gangen, at der staar en Mand med en Pistol udenfor. I det samme lukker min Farmor op, og idet jeg allerede er paa Spring ned ad Trapperne, raaber hun med alle Tegn paa Skræk i Ansigtet: Tyskerne sidder inde og venter paa dig! — Du maa ikke sige, jeg har sagt det! — —

De ventede saa til Klokken 12 Middag, saa kørte de.

Min Forlovede, som arbejdede paa et Kontor i Byen, opsøgte jeg i Mellemtiden. Da hun hørte, hvad der var hændt, vilde hun ikke køre hjem til Middag, men jeg fik hende da forklaret, at derved blev ogsaa hun jo mistænkelig. Omsider fik jeg hende overtalt; men hun var ogsaa næppe kommen hjem, før Gestapo kom. De undersøgte hele Lejligheden. Nede i Kælderen stod hun og rystede; heldigvis kan det jo ikke altid umiddelbart siges, hvorfor et Menneske ryster, og da de saa spørger hende, hvad hun staar og ryster for, svarer hun, at det er af Kulde, og det var jo ogsaa sidst i November. Men det, hun rystede for, var, at jeg alligevel skulde have gemt noget dernede, som hun ikke vidste af. De tog hende saa med ud paa Skolen og forhørte hende; men hvorfor de hele Tiden sad derude og legede med en Hundepisk, kunde hun ikke forstaa. Senere fik hun en Buspolet af dem, saa hun kunde komme hjem igen. De havde ingen Oplysninger faaet af hende.

12. Kapitel.

PENGESEDLERNES MAGT

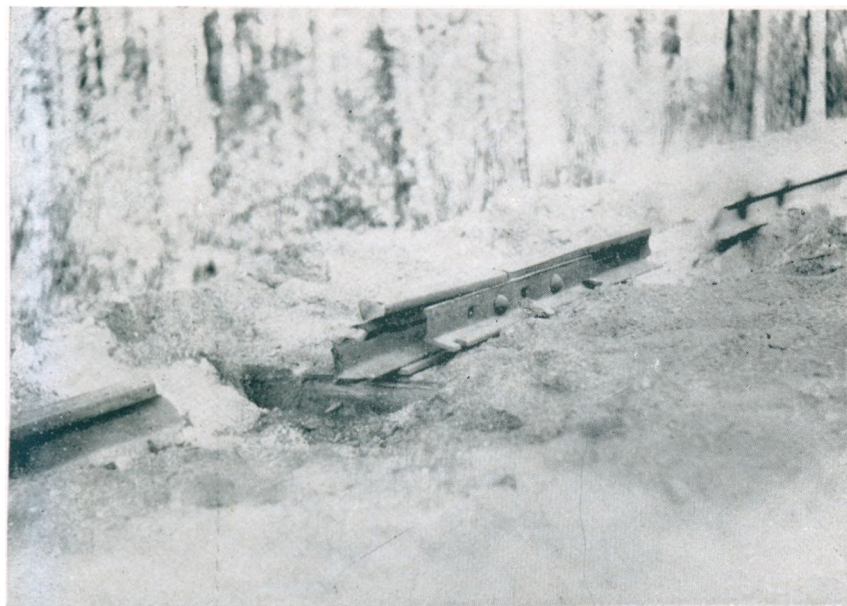
En af Verdens mest berømte Mænd blev solgt for tredive Sølvpenge. Paa os var Prisen højere. Om Grunden nu var et mindre Handelstalent og Menneskekundskab hos vore Bødler, eller om Pengene i Mellemtiden er faldet saa meget i Værdi, skal jeg lade være usagt. I hvert Fald blev der en Overgang pr. Annonce, i Efteraaret 1943, budt 20.000 danske Kroner for Stykket af os Sabotører eller Oplysninger, der førte til vor Paagribelse.

Nu er det jo nok muligt, at Tyskerne omgikkes lidt letsindigt med den danske Valuta, forudanende, at de alligevel vilde tabe Krigen. Men det var dog alligevel en temmelig høj Pris, og der er ingen Tvivl om, at mange faldt for dette lokkende Tilbud.

Blandt dem, der faldt, var, saa sørgeligt det lyder, og saa nødigt jeg vil tale derom, en Mand i min egen nærmeste Familie. Som tidligere omtalt havde Gestapo faaet et Billede af mig, som de havde vist nogle af mine Venner, der havde været i Forhør derude. Hvor de havde faaet dette Billede fra, var mig længe en Gaade, da jeg allerede for Aar tilbage havde fjernet alle Fotos af mig, baade fra Albums og Vægge. Alligevel blev jeg klar over, paa hvilket Tidspunkt Fotografiet maatte

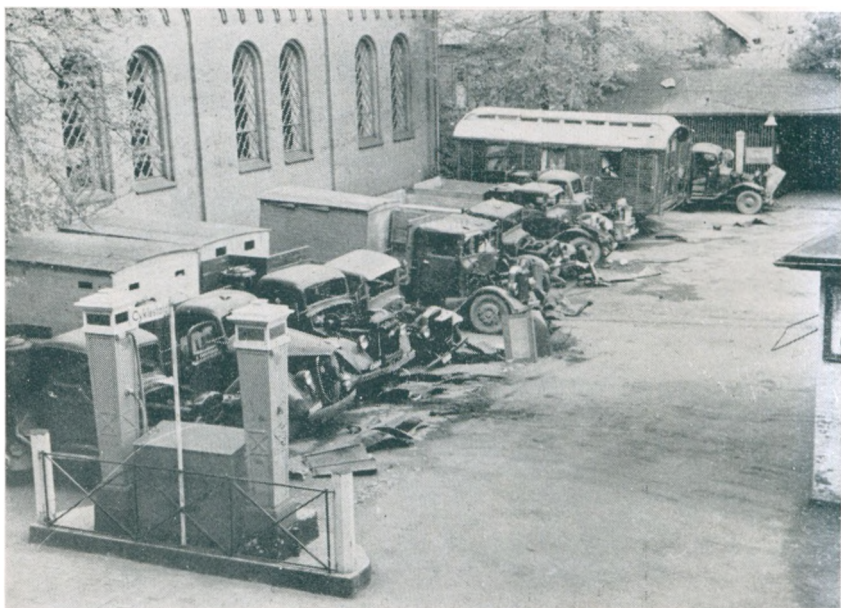
*Maskinfabrikken „Phønix“, der reparerede Skiftespor og Jernbaneskinner.
Efter vort Besøg.*

„Jernbanesabotage“. Efter Sprængningen.

En Kølerogn efter et Angreb.

Biler, der kørte med Materialer til den tyske Flyveplads

Ødelagt i Maj 1944.

være fjernet, hvorfra det var, og at det kun kunde være „ham”. Men efterhaanden gik han ogsaa mere aabenlyst frem. Han formelig forfulgte min Forlovede for at faa noget ud af hende, uden at det dog lykkedes. Til sidst maatte hun dog gaa „under Jorden”.

Jeg havde en god Ven i København. Til ham sendte jeg et Brev med et andet Brev i, som jeg selv havde skrevet til mine Forældre, og hvori jeg fortalte, at naar de modtog dette Brev, var jeg i København paa Vej til Sverige. Jeg bad ham saa i en medfølgende Skrivelse at sende det her til Byen derinde fra. Dette Brev modtog mine Forældre. Det var lige ved Juletid, og Brevet blev læst op, saaledes at Indholdet kom min Onkel for Øre. Saa faldt han nogenlunde til Ro. Men til alt Uheld ser en Tante mig nogle Dage efter her i Byen staa og tale med min Forlovede, og det faar han paa en eller anden Maade listet ud af hende. Derefter maatte min Kæreste gaa „under Jorden”. Det var jo nu oplagt, at hun vidste noget.

Forinden dette skete, havde han, altsaa min Onkel, ved en Lejlighed sagt til hende, at han var saa glad for mig, og at han havde 1000 Kr. til mig, hvis blot jeg vilde komme og hente dem, der skulde ikke ske mig noget! Men den Fælde var dog lidt for primitiv.

Hans Kapitel er iøvrigt forbi. Han blev skudt den 5. Maj under Arrestationen, hvor han satte sig til Modværg. Spillet var endt.

13. Kapitel.

V. V. V. STORM P.DOER

Efter at hele Havnen nu blev bevogtet af Tyskerne, forsøgte vi paa anden Maade at sabotere deres Skibe. Vi fremstillede til dette Brug nogle smaa Baade, som vi døbte „Storm P-doer” eller V. V. V. Ikke som Tyskerne V. 1 og V. 2. I første Omgang lavede vi tre Stykker, som var beregnet til tre tyske Dampere, der paa dette Tidspunkt laa i Havnen. Medens Forberedelserne stod paa, ankom imidlertid seks tyske Hurtigbaade til Havnen, og vi blev enige om at benytte de to af Storm P.doerne mod disse, og den sidste mod den største af Damperne.

Medens to af os saa en Aften roede fra den ene Side af Kanalen over til den anden, for derfra at faa bedre Retning mod Hurtigbaadene med vores Torpedoer, satte det andet Hold den tredje og styrbare Torpedo i Vandet over mod den største Damper. Denne sidste Torpedo havde vi paamonteret en lille rød Lygte, saa at den kunde ses i Mørket. De kunde saa inde fra Bredden følge den med Øjnene og med Sejlgarn styre V. V. V.en mod sit Maal.

Vor Ekspedition var meget farlig, fordi hele Kanalen var oplyst med Projektører, og vi skulde tilbage til den anden Bred igen. Imidlertid vil Uheldet, at Styrefinjerne paa de to Torpedoer, vi satte i Vandet mod Hurtigbaadene, under Transporten var blevet bøjedede. Vi naaede derfor ikke ret langt bort efter at have sat dem i Vandet, før de med et Brag tørnede mod Bolværket og eksploderede. Tyskerne, der nu ikke kunde undgaa at bemærke, at der skete noget, begyndte nu som rasende at skyde over mod den modsatte Bred, hvor den tredje Torpedo ellers styrede fint mod sit Maal. Men Holdet blev nu tvunget til at lade Storm P.doen i Stikken og blot søge at komme bort.

Vi begyndte saa at fremstille en fjerde Storm P.do, som skulde være fejlfri. Vi fremstillede en Baad med nøjagtig Facon som en original Torpedo. Den fik ude i Næsen anbragt en almindelig Dørklokkekontakt, der skulde slutte Strømmen og antænde Sprængladningen ved Sammenstødet med Skibssiden. I et Rum blev anbragt 4—5 Kilo Sprængstof, et Luftrum for at holde V. V. V.en oppe var anbragt midt i, desuden en Bilakkumulator og en lille Blæsemotor, saadan som de benyttes til „Gengas“-Biler. Alle Delene tog vi fra Biler, der kørte for Tyskerne.

Under stor Spænding afsendte vi denne Torpedo mod en Damper. Men Tyskerne havde sikret sig. Alt syntes at skulle gaa fint, Retningen og alt var i Orden. Men

Torpedoen eksploderede ca. en Meter fra Skibssiden og uden at anrette Skade, fordi Tyskerne i denne Afstand rundt om Skibet havde anbragt en Række Bjælker for at sikre det.

14. Kapitel.

EN AF GRUPPEN DRUKNER I ODENSE AA

Til en planlagt Aktion manglede vi en tysk Officersuniform. Fire Mand blev udset til at hente den nede i Munke Mose Parkanlæg. Der var jo i Reglen en Officer at finde med et eller andet Pigebarn. Jeg var ikke med den Gang. Fire Mand blev udvalgt og begav sig af Sted. Ganske rigtigt, der sad en. Nu var det jo næsten for meget forlangt af Manden, det, de gjorde. De holdt ham op. Hensigten var, at han nu skulde tage Tøjet af og overlevere det til dem. Det kunde have blevet en hel Forestilling; men desværre for baade Gruppen og Officereren, reagerede denne sidste ikke efter Ønske. Pludselig farer han frem, efter først at have forestillet som om han vilde overgive sig, og slaar Rekylen tilbage paa den ene Pistol, der var rettet mod ham. I det samme fyrer de andre tre og saarer ham i Bryst og Bækkenparti. Han falder om, og Kvinden ved hans Side giver sig til at skringe af fuld Hals.

Saa var der ikke andet at gøre for Holdet end omgaaende at forsvinde. De vil saa løbe bagud af Mosen;

men her kører pludselig en Bil op, fuld af Tyskere. De vender saa om og løber tilbage igen; men det var ikke saa heldigt, for der kom Tyskerne løbende over Broen, der fører over Odense Aa, med Lygter i Hænderne. Gutterne ser saa ikke anden Udvej end at plumpe i Aaen og forsøge at komme over paa den anden Side. Etablissementet Rosenhaven med Folketeatret, der var omdannet til Tyskernes Brug som „Deutsches Haus“, laa imidlertid ogsaa paa den anden Side af Aaen, og tyske Soldater kom netop væltende ud derfra. De fire kunde altsaa ikke med noget Held forsøge Overgang her, men maatte over Aaen højere oppe foran Sluserne, og her var temmelig dybt. Desværre blev en af dem febrilsk og druknede. De andre slap med en vaad Trøje.

15. Kapitel.

FORSKELLIGE AKTIONER

Et Par Gange har vi maattet forsyne os med Dæk. Den ene Gang paa Ilgodsekspeditionen. Vi kørte op med vores Lastvogn, og nogle Stykker af os gik ad Bagvejen ind paa Ekspeditionen, tog et Par Bundter Dæk og gik igen. Der var flere Pakhusarbejdere; men ingen bemærkede noget. Sandsynligvis har de troet, at vort Ærinde var helt lovligt. Aktionen blev foretaget tyve Minutter efter Midnat.

Anden Gang hentede vi Dæk hos Schmidt og Co. Vi kørte derud og holdt Nattevagten op og tog de Dæk, vi skulde bruge. Ude i Sct. Jørgensgade stod et Hus tomt, mente vi, fordi begge Familier var taget af Gestapo. Der kørte vi saa ud og læssede Dækkene af i Baghuset.

Huset var imidlertid i Mellemtiden blevet beboet, uden at vi vidste det. Beboerne fandt om Morgenens Dækkene og ringede til Vagtværnet. Dette ankom og tog imod os, da vi lidt op paa Formiddagen kom igen for at hente Dækkene. Men saa havde Schmidt og Co. imidlertid ogsaa faaet det af vide af en Mand, de ikke rigtig kunde

stole paa! De var derfor nødt til at gøre noget ud af det, om ikke for andet saa for at have deres Ryg fri. De sendte saa en Lastbil derud, men dækkede Firmanavnet med en Presenning. Vi forhandlede lidt med dem, og blev omsider enige om, at de skulde tage lidt med sig og saa deres Presenning. Saa skulde de komme igen, men da skulde vi være væk med Resten.

Der er skrevet en Del i Aviserne om Sabotagen mod den tyske Damper Nummer 103. Og naar jeg nu bagefter vil fortælle lidt om denne Begivenhed (noget, der maa siges i allerhøjeste Grad at have generet Tyskerne, og som aldeles ikke kan sammenlignes med Naalestik, som det i sin Tid blev gjort i den „danske“ Radio af en „dansk“ Nazist), saa kan alt synes saa let, nøjagtig paa samme Maade som ved Kolumbus og Ægget. Men da vi dengang stod overfor det, saa var det hver Gang med Livsfare.

Hver Gang vi stod midt i det var det uden at vide, hvad der vilde ske i næste Minut. Der kunde hele Tiden indtræde nye Momenter, der gjorde vor Opgave næsten umulig. Da jeg og en Kammerat gik ned i Bunden af Skibet for at anbringe Bomben, vidste vi ikke, om vi skulde komme op igen. Der er dybt ned til Bunden af et stort Skib, og der var ikke ordentlige Trapper. Fra den ene Etage var jeg nær styrtet ned under Aktionen.

Der er jo ogsaa nogle, der helst vil sidde hjemme og

kritisere, og som ogsaa klogeligt holder sig i Baggrunden; men dog altid er de første til at høste Frugterne. Saa foretrækker jeg personligt den Mand, der klart og bestemt tager Afstand. Han behøver ikke at være vor Modstander af den Grund; men han tror ikke paa vore Metoder. Derfor kan han tro paa en retfærdig Sag.

Det er indlysende, at den Kategori, som vi kalder „Stikkere“, slet ikke kommer ind under dette Begreb. Det, de udfører, er Handlinger saa simple, at de overhovedet ikke kan diskuteres af skikkelige Folk. Alt, hvad man kan diskutere, er den Maade, paa hvilken Samfundet skal straffe dem. De køber og sælger tilsyneladende alt for Penge, og hvis de er i Besiddelse af en Slags Ære, er den ufattelig for andre end dem selv. Det gælder enhver Judas, hvor han end optræder. Og dog, man standser brat op. De er her. Det maa have en Grund. Og Samfundet maa finde en Løsning for disse Individuer, der, naar Tiden er inde, ikke vil betænke sig paa at optræde igen. Den Tid maa helst aldrig komme, og Samfundet kan forhindre det, hvis det vil, ved ikke at give Næring til Uret; men bygge Samfundet op paa en logisk og reel Sandhed, ikke tomme Talemaader, hvor Løgn og Smaalighed atter skal have rig Næring, saaledes at Enden skal blive et nyt og værre Ragnarok.

Tror Læseren ikke, at vi har kunnet se, at vi ødelagde Værdier paa vore Ekspeditioner? Men vi gjorde det, for at ikke større Værdier efter vor Mening skulde gaa til

Grunde. Naar dette store Skib, som jeg her fortæller om, samtidigt med, at vi to nede i Bunden anbragte en Bombe ved Søventilen ud mod Søsiden, blev overhældt med Benzin, saa var det ikke i første Række for at se det brænde, men for at spare andre Skibe fra Undergang og forkorte Menneskers Lidelser.

Da vi havde fuldført vort forberedende Arbejde, kastede Lederen en Brandbombe. Øjeblikkeligt gik der Ild i det store Skib. Bomben eksploderede og lavede et stort Hul i Skibet samtidigt med, at Søventilen blev fuldkomment ødelagt.

Som et Kuriosum kan fortælles, at vi, medens Aktionen stod paa, havde givet de fire Vagter derude Cigaretter og kastet den tomme Æske paa Jorden. Næste Morgen stod Arbejderne paa Hovedet for at finde Æsker, der gik nemlig Rygter om, at det var engelske originale Cigaretter, der havde været i dem, og at det altsaa maatte være engelske Faldskærmssoldater, der muligvis havde udført Sabotagen. Der blev sagt, at den tomme Æske omsider gik op i hundrede Kroner, og saa var det dog en ganske almindelig Cigaretæske; men det giver dog et Begreb om den Tids Spænding.

— — —

Af det foregaaende kunde det maaske synes, at jeg atter vilde fremhæve os selv som noget enestaaende; men det har ikke været min Hensigt. Vi har aldrig følt det, som vi havde et Fortrin frem for mange andre. Hvad

jeg skriver, er i den almindelige Oplysnings Interesse, saaledes som jeg ogsaa før har fremhævet i denne Bog. Og ingen af os behøver jo heller, at tage anden Frakke paa end den, der passer os.

— — —

Aktionen mod Eksportslagteriet havde en lidt komisk Baggrund. Der var blevet ringet derud samme Formiddag af nogle os ubekendte, og meddelt, at der var lagt Bomber paa Slagteriets Grund. Vi fik det ogsaa at vide, men besluttede saa alligevel at foretage vor Aktion mod Slagteriet til den planlagte Tid. To Mand cyklede derud til Klokken halv elleve om Formiddagen, holdt Vagterne op og sørgede for, at Porten var aaben, naar vi kom med Bilen. Alt forløb ogsaa programmæssigt. Vi anbragte vore fem Bomber paa Konserverfabrikken, ialt 50 Kilo, tændte en ti Minutters Sortkrudtslunte og kørte stille bort igen. Telefonbomberne blev altsaa virkelige. Idet vi kørte ud af Porten, havde vi for Resten nær vædret en Gestapo-Bil, der i det samme kom kørende paa Rugaardsvej.

Aktionen lykkedes saaledes, at Væggene derovre, hvor Bomberne var anbragt, blev tapetseret med pulveriseret Konserver.

Samme Dag kørte vi ud til Bjarne Eckhoffs Konserverfabrik Kl. 16,30 om Eftermiddagen. Vi henvendte os paa Kontoret for at faa Nøglen udleveret af Chefen; men han var ikke hjemme. Saa brød vi Porten op og

kørte ind og læssede en 5—600 Kilo Kødkonserveres paa vor Vogn, noget, der altsammen ellers var bestemt for Tyskerne, anbragte saa to Bomber, en i Maskinhuset og en under Lageret. Fabrikken blev ødelagt, i hvert Fald for en Tid.

Denne Aktion var i Samraad med en anden Gruppe, der paa samme Tid ødelagde Odense Konserverfabrik. Denne Organisation har følgende Sabotager paa sin Samvittighed, som alle er udført i eller ved Odense: Akkumulatorfabrikken i 1943, en Kølevogn ved Havnen og en Jernbanevogn ved Havnen, tillige, efter først at have fjernet 7000 Liter Benzin, Benzinbeholderen ved Havnen, Gravemaskinerne paa Flyvepladsen ved Lunde og Gravemaskinerne ved Entreprenøren i Dalum. Tillige en Del af Sabotagen mod Hovedbanegaarden og en stor Del af Jernbanesabotagen i Oplandet. Resten af Sabotager ved og i Odense falder, saa vidt jeg erindrer, paa vor Gruppes Kappe.

16. Kapitel.

DA EN KAMMERAT OG JEG STOD PAA TABSKONTOEN

Ved Juletid 1944 skulde Tyskerne have noget Julemad hjem med den tyske Damper „Lindenau”. Vi anbragte saa en 35 Kilos Bombe paa Bunden af Odense Kanal udfor „Skallehusene”, hvor Kanalen kun er 6 Meter dyb, medens „Lindenau” stak 5½ Meter. Bomben roede vi ud og anbragte ved Midnastid. Hele næste Dag ventede vi, uden at der skete noget. Først næste Dag kom Damperen; men den havde sikret sig godt. Foran sejlede en dansk Damper, og paa begge Sider af Baaden ud langs Kajen og Kanalen fulgte ca. 60—70 svært bevæbnede Soldater.

Vi var cyklet derud, seks Mand i det hele, delt i to Hold. De første fire blev inde i Nærheden af Havnen, medens jeg og en Kammerat cyklede ud til Bomben ved Skallehusene, parat til at tænde, naar Damperen kom. Imidlertid kom der først to Tyskere cyklende, de ser lidt paa os, men synes ikke at finde noget mistænkeligt; saa kommer der en tredje, der springer af Cyklen og gaar henimod os, men fortryder det og kører igen.

Jeg tænkte, det var ikke helt efter vor Beregning, og vil springe paa Cyklen for at køre hen og spørge Lederen, som var paa det første Hold, hvad vi skulde gøre; men i det samme ser vi, at der kommer en mindre Hær af tyske Soldater, der følger Damperen ud paa begge Sider af Bredderne. Vi har næppe faaet konstateret det og talt om, at nu bliver det vist umuligt, da der begynder et livligt Skyderi inde ved Havnen. Naa, siger jeg saa, det er nok for at opholde dem. Saa klarer vi den! I det samme kommer Tyskeren „Lindenau” med Smørret og Flæsket, og jeg sætter Strømmen til. Der hørtes ikke noget videre. Sandsynligvis tog Vandet Lyden af Sprængningen. Men Damperen slog en Fold op langs Siden af Skibsskroget og hen over Dækket, gled lidt ind til Siden og stødte paa Grund.

Men i dette Øjeblik var de tyske Soldater ikke mere end 10 Meter fra os, og hvis Spænding kan maales ved Grader, saa var den hos os paa Bristepunktet. Skallehusene laa dog imellem, og skønt det var ganske øjensynligt for os, hvad der var sket, saa haabede vi dog fremdeles, at Tyskerne ingen Ting vilde bemærke. De første tre vendte sig om og saa efter Skibet og fortsatte saa Kørselen. Vi tog med Opbydelsen af al vor Ro vore Cykler, kørte efter de tre Soldater og fortsatte ud mod Staalskibsværftet, hvor vi drejede af fra den tyske Patrulje og kørte op gennem Hedvigslund-Skoven og over til Skibhusvej, og det tør antydes, at vi brugte Benene.

Da var vore Kammerater kommet hjem og regnede sikkert med, at vi var fortabt. Den ene af dem vil i al Stilhed til at gøre min Broder opmærksom paa, at han vist ikke skal vente mig foreløbig. Og en anden staar halvvejs hviskende, for at min Broder ikke skal høre det, og vil netop gøre en femte Kammerat forstaaeligt, at vi to, der skulde passe Bomben, sikkert ikke kommer igen. De fortæller om Skyderiet ved Havnen; men hvorledes Tyskerne meget snart blev klar over, at det var falsk Alarm, og atter havde fortsat ud imod os, hvorledes de uvægerligt maa have opdaget os, og nu efter Knalderiet sikkert har taget os!

I det samme træder vi ind ad Døren!

Skibet blev senere slæbt ud til Værftet og repareret. Men Fagfolk skal have udtalt, at noget virkeligt sødygtigt Skib blev „Lindenau“ aldrig mere.

17. Kapitel.

VOR HİDTİDİGE LEDER MAA FLYGTE TIL SVERIGE

Under alle disse Aktioner havde vi en Leder, hvis Dæknavn var „Walther”. Vor Gruppe havde hele Tiden bestaaet af tolv Medlemmer, der, naar en faldt fra, blev suppleret op med en ny Mand.

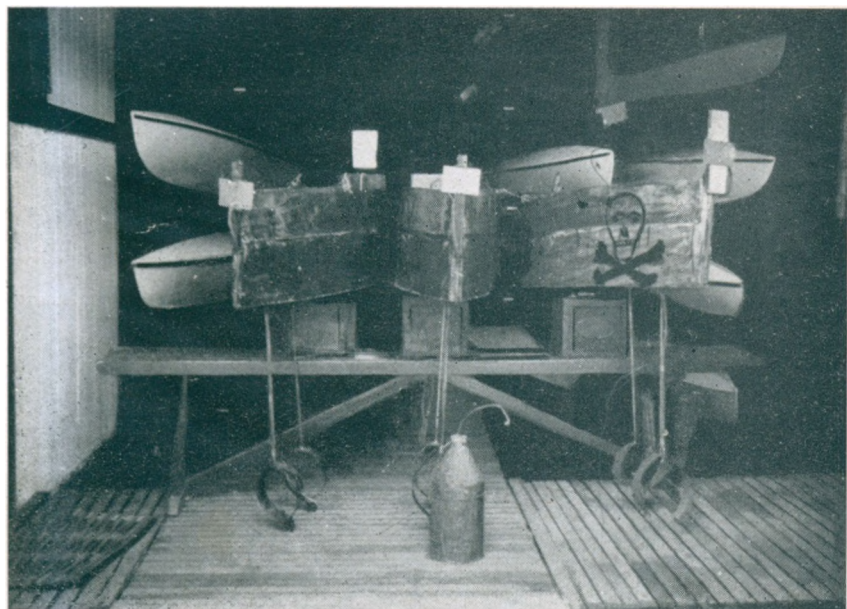
I den forløbne Periode var vore Tab følgende: To dræbte, syv taget af Gestapo og sendt til Tyskland og fem flygtet til Sverige.

Efter at Gestapø havde fundet ud af, hvor vor Leder boede, og havde sprunget hans Svigerforældres Hus i Luften, maatte han flytte til København sammen med en til, der siden blev taget af Gestapo under en Aktion; men slap fri ved Bombardementet af Schell-Huset i København.

Vi lavede saa det hele om og fornyede Holdet en Del og gjorde det større, saaledes at der blev tre Hold med seks Mand i hvert plus Chauffør, Depotforvalter og Leder. Vi oprettede Vagtlokaler med Vagthold, som skiftedes hver Uge. Til dem kom saa Meldingerne ind fra de Folk, som vi havde gaende i Byen.

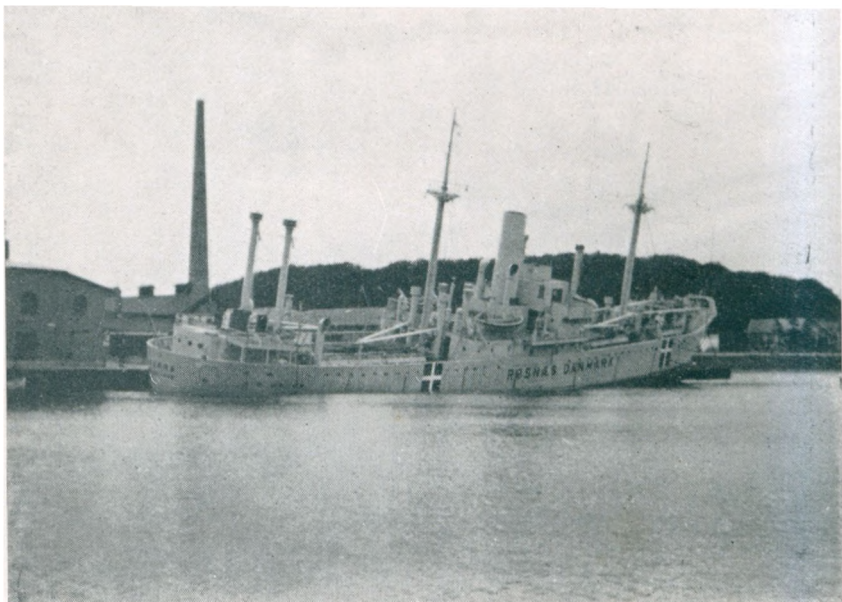
Den sunkne „Herer“ med Smørdritterne flydende omkring sig
i Odense Kanal.

„Storm P.doer“ i et Baadehus. Dunken foran er fyldt med
og Tændledning Bemærk Dødningshøret.

En „Storm P.do“. Bemærk Skruen, Styr, Akkumulatoren og Indretning til Fastgørelse af Bomben, der er beregnet til at møde Skibssiden og eksplodere ca. en Meter under Vandlinjen.

„RØSNÆS“.

Naar for Eksempel en Stikker blev opdaget, blev den ene Mand ved at skygge ham, den anden søgte omgaaende Forbindelse med Vagtlokalet, hvor et Hold saa blev samlet til Udrykning.

I Reglen holdt Vagtstederne dog kun ganske kort, højst fjorten Dage; saa opdagede Folk Stedet og begyndte at snakke. Saa maatte vi have en ny Plads igen. Mange af vore Planer er blevet undfanget ude i vore Garager.

Kun Gruppelederen og jeg vidste i Reglen, hvor de forskellige Medlemmer boede.

18. Kapitel.

KØLEVOGNENE

Efter at en Kølevogn var blevet sprængt nede ved Havnen, gjorde Tyskerne det til Skik at køre disse ud paa Kasernen om Natten. Saa en Dag vidste vi, at der om Formiddagen skulde afgaa en fuldt læsset Kølevogn fra Odense. Vi stillede os saa op ude paa Bolbro Bakke, omtrent der, hvor Odinstaarnet havde ligget. Vi ventede fra Klokken var otte om Morgenen til Klokken elleve, saa kom Bilen. Vi gik saa frem med Maskinpistolerne og standsede Bilen og beordrede Chaufførerne ind i et lille nærliggende Ishus, hvorefter vi anbragte to Bomber med to Minutters Tændingstid, en paa Kardanakslen og en paa Motoren.

Omtrent paa samme Maade ødelagde vi en Kølevogn paa Nyborgvej og en paa Havnen. Med denne sidste fulgte der dog en lille Hændelse. Jeg skal berette den, for at mine Læsere kan forstaa, at vi var betydeligt mere hensynsfulde i Brugen af Skydevaaben end vore Modstandere.

Vi havde hørt, at Gestapo var blevet sendt ud for at

passe paa Paahængsvognen til Kølevognen, efter at vi var gaaet dernede fra. Vi tænkte os saa Muligheden af, at vi kunde komme til at tale med vore kære Venner dernede, med hvem vi havde saa mangt et Regnskab at gøre op. Vi gik saa derned igen, men saa ingen Gestapoer. Derimod luskede der et Par mistænkelige Fyre omkring, og vi besluttede at skygge dem. Den ene forsvandt imidlertid for os, vistnok ind i en Bil. Den anden fulgte vi i nogen Tid, indtil han naaede Rugaardsvej, hvor Odense offentlige Slagtehus ligger. Der opdagede han os. Vi saa straks, at han blev nervøs. Han begyndte først at gaa op ad Trappen til Restaurationen, men ombestemte sig og gik ned igen.

I Mellemtiden gav jeg Ordre til, at de to af os skulde gaa bag om Rugaardsvej ad nogle Villaveje og komme ud længere ude paa Landevejen mod Gestapos Hovedkvarter (det var inden, dette var blevet bombet af Englænderne), idet jeg formodede, at Manden vilde derud, og at der maaske skulde ske noget. Manden fortsatte ogsaa ganske rigtigt længere ud, og vi ser saa bagfra, at vore to Kammerater dukker op forude, og at Manden var mellem dem og os. De kører hen imod ham (hvad der egentlig ikke var Aftalen), og er lige ud for ham, da han i det samme trækker en lille Revolver frem og begynder at skyde paa dem. De to var nu kommet halvvejs forbi, men drejer sig omgaaende og besvarer Ilden.

Vor Hensigt havde egentlig været at fange ham, da vi ikke kunde aabne Ild mod en Mand, som vi ikke vidste, hvem var. Nu blev det til en mindre Ildkamp. Han retirerede dog hurtigt og løb ind i et Hus ved Vejen, hvor der var Telefon. Herfra hørte vi senere, at han havde ringet til Husmandsskolen og afgivet følgende Besked: Det er fyrre, Larsen, skynd jer at sende en Ambulance! Jeg er saaret i Benet!

— — —

Den „korteste“ Bombe, jeg nogen Sinde har anbragt, var under en tysk Politibil i Allégade i Odense. Det var egentlig vor Hensigt at tage Vognen, men vi blev klar over, at det var en altfor kendt og speciel Type. Vi gjorde saa en Bombe paa et Kilo færdig, og jeg skulde anbringe den. Naturligvis, havde jeg nær sagt, siden det skulde gaa saa hurtigt, stødte jeg først paa Bildøren, og derfra røg jeg over mod Garageporten. Saa fik jeg den anbragt. Der kom gaaende henad Allégade tre tyske Soldater med hver sin Pige. Der lød et Brag. Soldaterne lod Piger være Piger og løb, alt hvad de orkede, deres Vej. Bilen og Garagen, den stod i, blev ødelagt.

Bomben var paa 15 Sekunder.

19. Kapitel.

BEFRIElsen AF TYVE POLITISKE FANGER FRA NYBORG FÆNGSEL

Vi udarbejdede først en udførlig Plan over hele Fængslet ved Hjælp af Fanger, der var kommet ud derinde fra. Det var en uhyre vanskelig Opgave, for Fængselsbetjentene dernede var berygtede for deres Iver. Og for deres Udtalelser mod Sabotører. Fængslet forekom os at være et Kompleks af Porte og Døre, hvor den ene Betjent ikke kunde lukke sig ind uden ved Hjælp af en anden, da hver havde sin Nøgle, og alle Nøgler var forskellige. Der var Telefon fra Fængslet og direkte til den stedlige tyske Ortskommandantur. Og for at naa ind og afbryde den, skulde man gennem ikke mindre end fem forskellige Døre.

Planen var, at to Mand skulde henvende sig paa Fængslet og udgive sig for at være henholdsvis Broder og en Kammerat til en af de fængslede. Det skulde foregaa nøjagtig Kl. 12,10 om Middagen. Præcis 5 Minutter senere skulde to andre komme og angive, at de gerne vilde besøge en af de almindelige kriminelle Fanger.

Det var derefter Hensigten, at disse fire, som ved Vente-tiden i Forhallen vilde blive vist ind samtidigt, skulde afvæbne Portvagten. Naar de var afvæbnet, skulde de gøre Tegn til os 16 udenfor, saa vi kunde komme ind.

Det var i Hovedtrækkene den første Plan, som vi meget hurtigt blev klar over ikke kunde lade sig praktisere, blandt andet fordi vi ikke hurtigt nok kunde komme i Forbindelse med Fangerne. Vi blev klar over, at kunde vi ikke faa Hjælp fra Fængslet paa en eller anden Maade, lidt eller meget, saa kunde vi sikkert ikke gennemføre Forehavendet.

Vi lagde saa en ny Plan, og det blev i Overensstemmelse med Vagtkommandøren og Viceinspektøren paa Fængslet. Den sidste vilde dog ikke gaa med til Foretagendet, med mindre det var Ordre direkte fra Frihedsraadet; men den Ordre fik vi snart i Stand. En Mand, udstyret fra „Frihedsraadet“, blev sendt af Sted for at forhånde med Viceinspektøren, og saa var der ikke noget i Vejen. Spillet var begyndt.

Vagtkommandøren beordrede en Søndag Eftermiddag, da han havde Vagten, alle de politiske Fanger samlet i en bestemt Afdeling, og fortalte det øvrige Personale i Fængslet, at Fangernes Sag var truet, og at der var Fare for, at de skulde til Tyskland. Selv kom han ind udefra sammen med to af vore Folk præcis Kl. 17,05. Paa dette Tidspunkt var de tyve politiske Fanger samlet paa eet Sted. Tre af vore Mænd gaar frem til

Fængslet og holder den Betjent op, der staar udenfor. Vagtkommandøren gaar hen til Vinduet i det Rum, hvor han havde faaet vore to Mænd med op, og vil kalde paa den Betjent, der staar ude i Gaarden, for at bede ham lukke Døren op fra Gaarden ind til Portneren. I det samme opdager denne sidste imidlertid gennem en ganske lille smal Rude, som vi slet ikke havde bemærket, at vore Folk afvæbner Betjenten udenfor. Han slaar Alarm op til Vagtkommandøren, der farer ned for at høre, hvad der er paa Færde. Han fortæller Vagtkommandøren, at Betjenten udenfor et blevet afvæbnet, og Vagtkommandøren ryger atter ovenpaa, mens Tankerne farer igennem hans Hoved. Han giver et kort Resume til de to Gutter, og de løber saa ned sammen med ham. Her holder de saa Portneren og hans Medhjælper op, mens Vagtkommandøren faar fat i den Betjent, der staar i Fængselsgaarden, og faar ham til at laase Døren op derud til. I samme Øjeblik, Betjenten har laast op, holder Vagtkommandøren ham op, og Vejen er fri. Der kommer dog yderligere et Par Betjente til, som alle bliver samlet i det lille Rum, hvor jeg og en Kammerat holder dem i Skak med vore Pistoler. Særlig Portnerens Medhjælper er vred og skælder ud.

Med disse to, Portneren og hans Medhjælper, var det ogsaa nær gaaet galt. Portneren vilde gribe sin Revolver, der laa i en aaben Skuffe, idet vore to Kammerater kommer ned for at holde dem op; men han faar et

Skub, saa han ryger over mod Væggen. Vi, der staar udenfor, hører Spektaklet og kan ikke begribe, hvad der er i Vejen. Omsider bliver der saa lukket op, og vi kommer ind. Efter at nu alle Kammeraterne farer ud i Gaarden og faar Fangerne fri, raaber de efter Aftalen hver fire Numre op, som de har faaet opgivet af Vagtkommandøren, svarende til de Fanger, som de hver især skal tage sig af.

Mens alt dette staar paa ude i Gaarden, siger jeg til Fængselsbetjentene, at de jo nok er klar over, at hvis de skulde blive stillet overfor det Spørgsmaal, om de kender nogen af os, saa har de aldrig set os. Og for at give Ordene lidt Vægt, siger jeg, at vi jo ikke er uvant med at likvidere Stikkere. Men saa farer den ene Betjent op og skaber sig, saa godt han formaar. Jeg svarer ham saa: Naa, du føler dig maaske truffet? Saa var det maaske bedst at give dig et „Pulver“ med det samme! Saa blev han rolig.

De andre kommer saa ud sammen med Fangerne, og vi løber allesammen hen til de holdende Biler, hvor vi indtager de forud aftalte Pladser. Hver Fange faar udleveret en Frakke og et Halstørklæde, hvorunder de kan skjule Fangedragten.

Otte Kilometer fulgtes vore fem Vogne nu ud ad Landevejen mod Odense. Saa skiltes de og kørte ad Biveje over til forskellige andre Landeveje. Den Bil, hvor jeg var med, standsede op i Nærheden af Seden, en Mil fra

Odense. Her stod vi allesammen ud. Bilen kørte tilbage til sit Hjemsted, og vi andre fortsatte til Fods til Odense.

Paa denne sidste Strækning gik vi et Sted over noget Mose, og den ene af de befriede mistede her begge sine Sko i Dyndet; men han var saa glad, at det ikke gene-rede ham Spor at gaa Resten af Vejen paa Strømpe-sokker.

I Byen skulde vi paa et bestemt Hjørne møde to Mænd, der stod med en Tændstik i Munden. Til dem skulde vi gaa hen og spørge: Hvad er Klokken? Hvortil de skulde svare: Det ved jeg ikke, mit Ur er gaaet i Stykker; men den var syv, da jeg gik hjemmefra!

De skulde saa tage sig af vore Gæster og skaffe dem Logi o. lign. Det gik altsammen efter Planen.

Vagtkommandøren og Viceinspektøren fra Fængslet gik omgaaende „under Jorden“.

20. Kapitel.

ARBEJDSFORHOLD

Efter at Læseren nu har fulgt os og vort Arbejde gennem flere Aar, melder det Spørgsmaal sig vel, hvorledes vi kunde leve. Det er jo en kendt Sag, at uden Mad og Drikke duer det ikke! Nu var det vel efterhaanden blevet en offentlig Hemmelighed, at der over hele Landet var illegale Indsamlinger i Gang til Fordel for dem, der modarbejdede Besættelsesmagten.

Det kan maaske her være paa sin Plads at anføre, at hvis vi, der, hvor jeg havde mit Arbejde, ikke havde haft en flink Direktør, der paa mange Maader støttede os og var indforstaaet med vor Virksomhed, havde det for os været meget vanskeligere. En saadan Støtte har sin store Betydning ikke alene for det økonomiske, men ogsaa moralsk.

I det hele taget maa det vist her være mig tilladt at sige, at den Leder, der har Personlighed nok til fuldt ud at sætte sig ind i sine undergivnes Tankegang, søge at forstaa og hjælpe dem, aldrig endnu senere har maattet fortryde det. Jeg kan maaske her fremføre en Ud-

talelse af en stor Digter, hvis Ord dækker det samme; men hvis Personlighed har større Autoritet end min Ringhed. Jeg tænker her paa Rabindranath Tagore: „Den store gaar uden Frygt med den lille; men den mellemstore holder sig for sig selv!” Det kan dække over mere end det, jeg har sagt! Og ogsaa over andet end det.

Reglen var ellers den, at saa længe vi endnu var ved vort Arbejde, støttede den underjordiske Organisation os ikke økonomisk, hvorimod vi selv støttede dem. Naar vi først var gaaet „under Jorden”, stillede det sig lidt anderledes. Jeg fik i den første Maaned under nævnte Forhold 200 Kr. Derefter blev det forhøjet til 250 Kr., indtil en Maaned før den tyske Kapitulation, hvor vi fik 300 Kr. pr. Maaned.

Men hvad der kneb os mest var ofte at finde et Sted at bo. Vi kunde jo ikke saa godt bo paa Hotel hver Nat, og at faa et Værelse var meget vanskeligt. Ikke alene var der Mangel paa disse; men hvem var vi? Værterne regnede det meget ofte ud, og hvad de ikke direkte kunde konstatere, gættede de sig til, og saa maatte vi flytte. De turde simpelthen ikke have os boende. Man kan ikke godt laste dem for det; thi det er ikke faa, Gestapo har haft i Krydsforhør af den Grund, og ikke alle slap lige heldigt fra det. I alle Tilfælde var det jo altid en ubehagelig Affære her ved Odense at blive hentet af „de grønne”, for ingen vidste jo, naar de slap ud igen.

Forklædningen, vi maatte anlægge, kunde ikke foretages af tilfældige. Jeg fik Haaret afbleget ved en Arbejdskammerat, hvis Kone havde Kendskab til disse Ting, og som jeg vidste, at jeg kunde stole paa. Men nu bagefter, da alt er overstaaet, og man ikke længere skal undersøge hvert Gadehjørne, inden man kører rundt om det, ja, saa synes det alligevel ganske let altsammen!

De spørger mig, om jeg maaske ligefrem savner det? Nej, jeg vil dog hellere sidde rolig i Biografen ved Siden af min Forlovede, end risikere hvert Øjeblik at faa en Maskinpistol stukket ind mellem Sidebenene eller uden videre at blive skudt ned.

Jeg spurgte en Mand, hvad der for ham var noget af det behageligste ved vor Frigørelse. Han svarede ud af sit Hjerte: Atter at kunne tale frit!

Han kunde maaske ved længere Omtanke have fundet et mere kompliceret og udarbejdet Svar, men jeg forstaar ham alligevel godt: Atter at kunne tænke og tale frit!

21. Kapitel.

VI FAAR VOR BIL REPARERET PAA TYSKERNES REGNING

Vi lavede to vellykkede Angreb mod en stor tysk Dieselvogn, der stod ved Skandinavisk Automobil Comp. i Kochsgade. Det ene foregik med en Stige, som jeg havde taget med hjemmefra, og som skulde bruges til at forcere Muren med. Vi gik tværs over Banelegemet fra Enggade, hvor der ellers var tysk Vagt ved Skinnerne, og over til Fabriken, der laa med Bagsiden herud til. Vi satte saa Stigen til Muren og kom op paa Taget. Herfra sprang vi ned i Gaarden og holdt Vagten op. Saa kørte vi Objektet, den tyske Bil, ud i Gaarden for ikke at beskadige Bygningen mere end højst nødvendigt. Pumpede Benzin op af Firmaets Tank og overhældte Vognen med denne, satte en Bombe til, tændte Luntten og forsvandt samme Vej igen. Bilen blev fuldstændig ødelagt. Ikke desto mindre fik Tyskerne sat en ny Motor i igen og bygget et nyt Karosseri. Saa gik vi igen til Angreb paa den. Denne Gang skete det fra Kochsgade og forløb som sidst men med det Forskel, at vi hævdede

Bilen op paa en Dunkraft og tog alle Dækkene, som vi selv skulde bruge til vor Lastvogn, som blev brugt til Vaabentransport om Natten. Derefter ødelagde vi den igen.

Saa syntes Tyskerne, at det kunde være nok. De slæbte den bort paa en Fladvogn. De havde opgivet at reparere den.

Saa kørte vi vor egen Vogn ned til Firmaet i Stedet for. De gav den en Hovedreparation, malede den op, saa den blev pæn og præsentabel igen. Vi betalte 62 Kr. for det. Resten af Beløbet, der var betydeligt større, blev af Firmaet skrevet paa Tyskernes Regning.

— — —

I Nedergades Bilpark stod en Damptromle, der skulde ud til Flyvepladsen. Vi gik derned tre Mand og hilste paa Tromleføreren. Saa begyndte jeg at anbringe Bomben. De skulde have set Mandens Ansigt, og som han kunde løbe. Naa, vi fik da slaaet en Haand i ham, inden han naaede længere bort. Vi skulde jo ikke have mere Opmærksomhed samlet om, hvad vi lavede, end højst nødvendigt.

— — —

Saa har vi lavet en hel Række af Sabotager mod enkelte Flyvebiler. Det er hver Gang forløbet planmæssigt, dog med en enkelt Undtagelse. Det var ved en stor Rutebil, hvor Chaufføren var en kendt Nazist og Fri-

korpsmand. Et Øjeblik, da vi vendte Ryggen til, slog han en af vore Mænd oven i Hovedet med en Jernstang, saa der blev en stor Flænge. Saa løb han, og vi kunde godt have skudt ham, men gjorde det ikke. Vi lod ham løbe.

22. Kapitel.

BLODET FLYDER, OG SKUDDENE KNALDER

Saa var Gestapo ude paa Rov igen. Vi havde faaet at vide, at fire Mand sad i en Ejendom i Lahnsgade og ventede paa en af vore. I Reglen er der jo Stikkere med. Vi samlede i Stormtempo et af vore Udrykningshold med Personbil og kørte ud til Lahnsgade. Vi var en syv-otte Mand, der sprang ud og omringede Huset. Der gik nogle Gasværksarbejdere udenfor, som vi i al Stilhed fik til at forsvinde samtidig med, at vi fik Besked om, at en Mand, der gik udenfor Huset og passede paa, var en af Stikkerne. Vi skød ham ned. Saa vidste vi, at der kun var tre Mand inde i Huset tilbage, og vi kunde fortsætte Arbejdet med at kaste Haandbomber ind gennem Vinduerne. De skød paa fuld Kraft derinde fra, hvor de laa i Dækning; men det varede ikke længe, saa holdt de op. Vi troede nu, at det var forbi, og begyndte at forlade Stedet, da jeg som den sidste i Holdet pludselig faar den Indskydelse, at jeg skal se mig tilbage. Det var paa høje Tid. Paa Taget af Huset (der var kun een Etage) sidder en Mand og sigter paa mig, og i det samme jeg forsøger at dække mig, hviner Kuglerne rundt om Ørerne paa mig. Han træffer dog ikke, og mine Kam-

Et af de mange Autorværksteder, vi ødelagde.

De forenede Automobilfabrikker.

Det var her, der udenfor Beregningen ogsaa gik Ild i selve Fabrikken.

Her ligger en af mine bedste Venner, myrdet af Gestapo.

Da Tyskerne forlod os!

Efter at jeg havde forandret Udseende med Brilller og lyst Haar.

Kammerater kommer farende til Hjælp, da de hører Skyde-
riet. Jeg fyrer paa Manden, men træffer heller ikke; saa
løber han hen over Taget og forsøger at komme over
Muren, men da rammer jeg ham i Hovedet, saa han
mister Hatten og falder ned. Men saa kommer der en
til op af et Hul, der er i Taget. Han løber ligeledes hen
over dette og naar den samme Mur og faar løftet Foden
op over denne. I det samme træffer vi ham, saa han
væltter og ligger paa Ryggen oppe paa Muren og svajer
frem og tilbage. Pludselig falder han. Det er forbi.

— — —

Derfra kører vi ned paa Nørrebro og likviderer en
anden kendt Stikker paa en Restauration. Denne Stik-
ker havde vi faaet Ordre til at likvidere inden halv-
anden Time, idet vi vidste, at Gestapo da vilde komme
og hente en hel Del Oplysninger hos ham.

— — —

Det vrimler gennem min Hjerne med Billeder fra
den Tid, der nu forhaabentlig er overstaaet. Maaske har
jeg ogsaa faaet et enkelt graat Haar. Nogle af mine
Kammerater ved jeg har faaet flere. Der er mange Maa-
der at dø paa. En lille japansk Geisha valgte at søge
den sammen med sin Elskede i Bjergets ryggende Top,
haabende at Kærlighedsguden vilde give hende den
Lykke, som hun ikke kunde finde hos Menneskene. Vi
ved, at vi alle skal dø engang, men vi ved ikke Maaden,
hvorpaa det skal ske, og maaske er den ene Facon ikke

meget værre end den anden. Der er Mennesker, der ligger og kæmper med Døden og frygtelige Smerter i Aarevis, og der er andre, der dør pludseligt. Ingen, eller næsten ingen, ønsker vel Døden netop i den Stund, den kommer. Hvad er der andet at sige?

— — —

Stikkeren G. P. havde vi i flere Maaneder søgt at likvidere, men det var ikke lykkedes. Saa en Dag blev vi enige om, at nu skulde det være Slut. Vi gik hjem til, hvor han boede, ringede paa, og ved at opgive falsk Navn fik vi hans Fader til at lukke op, men ved Synet af os smækkede han Døren i. Vi slog et Vindue itu og kravlede ind. Vi vidste, at han var stærkt bevæbnet, saa der var Mulighed for en varm Velkomst. Vi dækkede hinanden saa godt, vi paa den begrænsede Plads kunde og kravlede tre Mand ind ad Vinduet efter hinanden. Han var ikke hjemme. Vi gennemrodede Lejligheden men fandt ikke noget. Vi blev saa enige om at dele os i to Hold og stille os op i hver sin Ende af Gaden og vente paa, at han skulde komme. Alle nysgerrige tog vi til Side, tilsidst havde vi ca. 25. Klokken var halvtotte, da vi kom derud, og endelig Klokken ti kommer han hjem, og tre Mand gaar efter ham ind i Gaarden. Saa sætter den ene en Lyskegle paa ham og siger: Der er ingen Tvivl, det er den rigtige! Naturligvis kunde Manden ikke undgaa at bemærke Udtalelsen og stikker i Rend, men bliver ramt af 39 Kugler.

23. Kapitel.

GODT SAMARBEJDE

Utroligt, hvad en Cykleslange kan bruges til. For Eksempel som Sprængstof-Bombe. Vi havde et Samarbejde i Gang med en anden Gruppe, som tidligere omtalt, saaledes at vi mange Gange samtidig kunde udføre Sabotagehandlinger paa forskellige Steder. Tyskernes Benzinbeholdning i Nærheden af det gamle Ladespor ødelagde vi ved at sænke en Cykleslange med Sprængstof ned i Paafyldningsrøret og antænde den. Den eksploderede i Løbet af en halv Time, og samtidig tog et andet Hold en tilsvarende Benzinbeholdning paa Havnen, saa vidt jeg erindrer paa samme Maade. Et Lager af Skinner ved Havnen ødelagde vi ved at udlægge 70 Bomber, forbinde dem med Cordex, saa de eksploderede af fem Gange. 2—300 Skinner blev ødelagt. Smaa Stumper af Jern i alle Størrelser svirrede rundt i Luften og blev slynget langt bort, og alle de nærliggende Virksomheders Vagthunde fik mere eller mindre Chok den Nat, saaledes at de savlede og gemte sig i den mørkeste Krog, hver Gang der i Fremtiden derefter lød noget, der kunde

minde dem om den Aften. Men ingen Mennesker kom noget til.

Da vi kørte hjem fra denne sidste Sabotagehandling og efter Beregning ikke alle havde Lys paa Cyklelygterne, (vi skulde jo ikke syne for meget,) blev vi raabt an af Vagtværnet. Vi kørte blot videre, men i det samme eksploderede en af vore Cykler paa en Bagring, og saa kom Vagtværnet igen springende. Saa tog vi vore Pistoler frem, og saa forsvandt de; men ovre i Ly af Husene stod samtidig nogle Gestapofolk og ventede paa en Mand, der skulde arresteres. De blev opmærksomme paa os og begyndte at skyde. Vi besvarede Ilden og saarede derved en tysk Officer, der begyndte at skribe: Fluckt — Fluckt! Og samtidig kurede han paa Halen rundt om et Gadehjørne. Nu er det ikke for at gøre Nar af tyske Officerer i Almindelighed, men han her var bestemt ingen Helt. Paa Hospitalet skal han have udtalt, at han blev saaret, idet han drev en Gruppe Terrorister paa Flugt!

— — —

En Nat var alle vore Styrker ude. Det var paa den Tid, da det for enhver Pris gjaldt om at sinke de tyske Transporter. Dage, ja Timer, blev det sagt, hvor Tyskernes Reserver ikke kom frem, reddede mange allierede Soldaters Liv. Nogle af vore Folk lavede Angreb mod det sydfynske Jernbanenet, andre mod nord- og nordvestfynske Bane. Hovedbanen mod Øst tog det Hold,

jeg var med. Først tog vi mod Vest ud til Elmelund, men vi naaede ikke at komme ud af Bilen, før vi blev raabt an af de tyske Vagtposter. Vi kørte saa igen hen i Nærheden af Odense Friluftsbad. Her faar vi saa anbragt en Sprængladning *under* Skinnerne, men idet vi tænder Luntten, flammer den vældigt op, og Tyskerne faar Øje paa os og aabner en morderisk Ild. Vi løber saa ud i Bilen og kører bort. Desværre saarede Tyskerne ved deres vilde Skyderi en tilfældig Mand, der kom forbi og ikke havde noget med det at gøre. En ung Mand blev dræbt ved Sprængningen, og det blev mærkeligt nok aldrig opklaret, hvem han var.

Herfra kørte vi ud mod Marslev øst for Odense. Vi holdt et Øjeblik stille oppe paa en Viadukt med Bilen, og Maanen skinnede, herligt, ikkesandt? Men i det samme aabnede Tyskerne en Art Skiveskydning mod os nede fra Banelegemet. Vi stod jo deroppe som en hel Silhuet; dumt naturligvis, men hvem begaar ikke en eller anden Handling, som skulde være mere gennemtænkt? Vi besvarede i hvert Fald Ilden, men en Kugle fra en tysk Bøsse gaar igennem Bildøren og rammer et Magasin til en Maskinpistol, som eksploderer og saarer mig med ca. 50 smaa Splinter over hele Kroppen. Men derfra fortsætter Kuglen gennem Stoleryggen, hvor Chaufføren sidder, og ind i Ryggen paa ham. Der er ikke andet at gøre end hurtigst muligt at forsøge at komme tilbage til Byen. Det lykkes ogsaa godt nok uden flere Uheld. Hele

Vejen sad vi og holdt Chaufføren paa hans saarede Ryg uden at vide, hvor farligt det var, og samtidig blødte jeg fra alle mine Saar. Vi naar omsider hjem og faar Chaufføren forbundet med min Undertrøje og fortsætter saa ud i Byen for at faa fat i en Læge; men det var næsten det vanskeligste af alt. Det varede tre Timer, inden vi kunde faa Forbindelse med en, der kunde behandle os. Alle var nervøse paa den Tid, for ingen følte sig sikker. Chaufførens Saar er endnu den Dag i Dag, hvor dette skrives, ikke helt lægt.

To Virksomheder her i Byen fremstillede Skiftespor. Der blev sagt, at det var kun meget faa Virksomheder, der havde Maskiner til det. Det var altsaa af Vigtighed at saboteré disse to Steder. Vi gjorde det paa een Gang. Det ene Hold ledte jeg, det andet T. Jeg skulde sammen med mit Hold tage mig af Maskinfabriken „Phønix”, hvor der blev arbejdet om Natten. Vi kørte derned og sprang over Muren og holdt Arbejderne op. Det gaar i Reglen altid let. Folk har i Almindelighed en utrolig Respekt for en Revolver. Vi anbragte saa Bomberne under fem Maskiner og et Sæt færdiglavede Skinner, og alt forløb planmæssigt.

Vore Kammerater, hørte vi bagefter, havde haft flere Vanskeligheder med Allerups Maskinfabrik. De maatte op og hjælpe Direktøren i Tøjet; der var Lejlighed overpaa Fabriken. Han var en ældre Mand og vist temmelig

befippet. Det er jo aldrig saadan særlig behageligt med Revolver-Gæster, der vil ødelægge ens Virksomhed. Men ogsaa denne Sabotage lykkedes, som den skulde.

— — —

Saa har vi to Gange angrebet Banevogne med Maskindele fra Thomas B. Thrige. De stod paa Ladesporet. Her var i Krigens Slutning altid tæt besat med Tyskere. De opdagede os da ogsaa første Gang og begyndte en lille Kanonade, for naar de først begyndte, saa var det noget, det kunde blive til noget. Læseren har maaske bemærket, at vi aldrig, eller saa godt som aldrig, skød paa tyske Soldater og kun i absolut Nødværge. Undertiden maatte vi jo skyde for at holde dem fra Livet. Det skete nu. Tyskerne saarede her ved en Fejltagelse en dansk Overportør, som senere døde.

Faa Dage efter gik vi til Angreb paa en anden Banevogn fra samme Sted og paa samme Sted og 15 Meter fra, hvor de tyske Soldater stod. Denne Gang lykkedes det. Vi havde faaet Bomben anbragt i Vognen og var kommet et lille Stykke væk, da den eksploderede og vækkede Tyskerne til Daad. De skød, men vi slap bort.

24. Kapitel.

DRAMATISKE AKTIONER. — EN STIKKER BLIVER DRÆBT

Der boede tæt udenfor Odense i Dalum en Handlende, der var kendt som en farlig Stikker. Vi planlagde en Aktion imod ham og besluttede samtidig at forsøge at faa Ram paa nogle af hans „Kumpaner“. Det var jo sandsynligt, at naar han saa os, at han da vilde ringe til Skolen og rekvirere Forstærkning. Det skulde han have Lov til. Vi tog derud tyve Mand og spredte os omkring Stedet. Hensigten var saa at gøre Manden opmærksom paa, at han var i Fare, saa han netop kunde faa Lejlighed til at naa at telefonere efter Hjælp. Saa vilde vi skyde ham, og naar Hjælpen ankom, skulde den faa en uventet Modtagelse. Egentlig var det nærmest vor Hensigt at arrestere ham og saa tvinge ham til at ringe efter Hjælp, men det havde sikkert været vanskeligt at praktisere særlig med Henblik paa det, vi videre havde for Øje. Fire Mand gaar vi saa hen til Forretningen. „Tonny“ og jeg gaar om bagved. Han gaar først. Der ser vi saa en Mand staa. „T.“ siger: Det er ikke ham! Men i det samme tager Manden et Spring saa stort, saa jeg

aldrig har set Magen til, ned i Kælderen. Saa var det alt-
saa ham alligevel. Nu vidste vi, at han fornylig havde købt
sig et Jagtgevær netop med Henblik paa et eventuelt
Besøg af os. Der var derfor ingen, der følte nogen særlig
Lyst til at begive sig ned i Kælderen og paa nært Hold
blive skudt i Maven. Der bliver jo et Hul saa stort som
en Tallerken. Vi smed saa en Haandgranat ned i hvert
Kælderrum og gjorde os klar til at gaa igen. Men idet
jeg gaar forbi et Kældervindue, hører jeg en ligge og
gispe. Jeg gik saa ned for at finde ham, men det var
ikke muligt at faa Øje paa ham. Kælderrummene var
ødelagt, der var mørkt og tæt af Støv og Røg. Jeg skød
saa i Retning af Lyden ca. 30 Skud. Saa blev alt stille.
(Falck blev kaldt derud, men fandt ham først næste
Morgen Kl. 6.)

— — —

Efter Samraad med den før omtalte Gruppe skulde vi
alle paa aftalt Tid, men i flere Afdelinger, gaa i Aktion
mod Hovedbanegaarden Kl. 20,20. Vor Gruppe havde
faaet tre Opgaver, eventuelt fire, hvis det kunde lade
sig praktisere. Det drejede sig for os om Vandtaarnet
ved Banegaarden, Lokomotiver i Remisen og Drejeski-
ven. De øvrige i Organisationen havde saa andre Opga-
ver. Vi udførte de tre nævnte Opgaver, hvad der gik
forholdsvis nemt og var vellykket, og Meningen var saa,
at vi skulde forsøge at gaa til Angreb mod Blokposten
ved Nørreport. Men idet vi springer over Rækværket

og ind paa Linjen, eksploderer den første Bombe ved Signalbroen. Tyskerne begyndte at skyde som rasende, og vi maatte i spredt Orden trække os tilbage. Vandtaarnet, Drejeskiven og to Lokomotiver blev ødelagt ved vor Aktion.

— — —

Saa sidder jeg en Aften i et af vore Vagtlokaler, da en af „Skyggerne” kommer springende og fortæller, at de gennem Telefonen netop har faaet Besked om, at en af Gestapos Biler, bemanded med civile, er kørt galt nede ved Assens, og at de har rekvireret Falck til Hjælp for at blive slæbt hjem. Nu vil Uheldet, at vor Chauffør netop har skiftet Bopæl, og ingen af os kender hans nye Adresse. Jeg springer imidlertid rundt paa mine lange Ben og træder Cyklen saa hurtigt, jeg formaar, og finder omsider Manden. I Mellemtiden har Gruppeføreren faaet alarmeret Holdet. Desværre kunde vi ikke være der allesammen, og jeg maatte som Leder paa det Tidspunkt heller ikke tage med. Jeg kan godt indrømme, at jeg hellere vilde have været med. Jeg maatte imidlertid op paa Vagtstuen, og de andre kørte mod Verringe. I Nærheden af Stedet, hvor de forment, at Bilen maatte komme, bremsede de op og kørte lidt hen ad en Sidevej.

Der gik fem Minutter, saa kom Falck-Vognen med den anden paa Slæb. Inde ved Siden af Falck-Chaufføren sidder en Stikker. En af Gutterne springer frem med en Maskinpistol og forsøger at standse Vognen.

Chaufføren springer ud og lader Bil være Bil, den fortsætter i Grøften. Stikkeren slaar Armene op om Hovedet, men bliver skudt. Saa begynder der en Kamp paa Liv og Død. Stikkerne fyrer, og vore Folk kaster Haandgranater mod Bilen og bruger samtidig Pistolerne. De to Gestapoer springer ud, og den ene lægger sig i den modsatte Grøft og fyrer, og den anden, der saa ud til at være en ganske ung Dreng paa ca. 17 Aar, løber alt hvad han kan ind over Markerne, og vore Folk tænker: lad ham bare løbe, det er jo kun et Barn; (det viste sig senere at være et meget farligt Barn). De koncentrerer sig saa om at træffe ham i den modsatte Grøft og faar ogsaa Ram paa ham med en Haandgranat. Saa er der kun den i Bilen tilbage. En af Gutterne begynder at snige sig hen imod Bilen, men hører pludselig et Fut bagved sig. Det var en Haandgranat, som ham i Bilen havde kastet, men uden at den gjorde noget Fortræd. Men pludselig springer den sidste ud af Vognen og raaber paa gebrokkent Dansk, idet han strækker Armene i Vejret: Kammeraden — Kammeraden — jeg obergir mig! Men det skulde han have tænkt paa, inden han smed den sidste Haandgranat, saa kunde det jo være, at det var lykkedes. Nu blev han truffet af en Kugle, næsten inden han var færdig med at raabe.

Saa vidt jeg herefter kan regne ud, er der med disse sidste likvideret ialt 35 Stikkere i Odense, hvoraf af vor Gruppe de 30, Resten af andre.

25. Kapitel.

EKSEMPLER PAA POLITIOPGAVER, VI UDFØRTE

Politiet var væk, og naturligvis var der Folk, der ikke vilde lade denne Lejlighed gaa fra sig til at udføre deres lyssky Handlinger. Nu var der jo andre, der udførte lignende Ting af blot og bar Ødelæggelseslyst og uden smaalige Hensyn til, hvem det gik ud over. Jeg tænker naturligvis her paa de berygtede Haandlangere til Nazistpartiets forbrøderiske Planer. Naar der altsaa skete Henvendelse til os, eller vi fandt os foranlediget til at gribe ind, maatte vi tage os i Agt, da det jo meget nemt kunde hænde, at den forventede kriminelle Forbryder var en Dansker i tysk Uniform. Som „Hipo” eller anden tysk „Hilf Polizei”.

Som Eksempel paa saadan en Henvendelse kan jeg fortælle om en Pengeafpresningsaffære, som Tyskerne dog ikke skal have Skyld for; der kan være nok endda. Det drejer sig om en Mand og hans to Sønner. Ingen følte sig jo dengang helt sikre. Og Folk i det offentlige Liv og andre Steder kunde jo tilsidst næsten ikke undgaa et eller andet Sted at komme paa tværs af Tysker-

nes Love og Forordninger. Derfor følte alle sig jo ogsaa til en vis Grad truet. Den omtalte Mand og hans to Sønner, der alle havde haft lidt med den underjordiske Bevægelse at gøre, var blevet truet med Angivelse til Gestapo. De flyttede saa hjemmefra. Men efter nogen Tids Forløb troede de ikke længere paa Truslen og flyttede hjem igen.

Men saa blev der en Aften skudt efter dem i deres Have, og de flyttede atter hen til et andet Sted. Men saa en Dag faar Mandens Hustru tilsendt et Truselsbrev, at deres Opholdssted er kendt, og at hvis de ikke lægger 10,000 Kr. paa et nærmere betegnet Sted ved en Bænk, der staar ude ved Vigepladsen overfor Staal-skibsværftet. Vi ventede bestemt, at det var „Hipo“, der var med i Spillet. Vi arrangerede det derfor saadan: En ung Dame kom cyklende til den aftalte Tid, mellem Kl. 10 og 11 om Formiddagen, og smed en stor Konvolut med et ligegyldigt Indhold paa Stedet. En Mand med en Fiskestang var posteret ved Kanalen lige i Nærheden og skulde foregive, at han var ved at fiske. En anden tog sin Kæreste med derud og stod i Nærheden i øm tété a tété (og en Pistol i Bæltet), en tredie havde faaet Plads med en Kikkert skraat overfor i Dækning, jeg selv og tre til havde taget Opstilling længere inde mod Byen langs Kanalen; men der kom ingen. Derimod gik der en Fyr og luskede rundt derude. Ham tog vi saa ved Vingebenet, og efter en længere Afhøring tilstod han at

være Brevets Forfatter og at have en Medskyldig, der sandsynligvis opholdt sig inde paa en Kaffebar i Overgade. Vi tog derind og fandt ganske rigtigt Manden. Begge blev overgivet til Vagtværnet.

— — —

Saa var der en Affære med Vaabenhandel. Vi havde tilfældigt faaet at vide, at der et bestemt Sted kunde købes Vaaben, og at de blev solgt til alle og enhver. Det kunde naturligvis ikke toleres. Hele Byens „sorte” Afdeling kunde jo paa den Maade blive bevæbnet. Det viste sig, da vi kom derud, at være en ung Mand, der fortalte, at han købte Vaabnene af tyske Soldater og solgte dem videre. Vist nok kun med det ene Formaal at tjene Penge (og saa afvæbnede han jo langsomt — den tyske Hær!). Vi holdt ham op, da vi kom, men han havde ingen Vaaben paa det Tidspunkt, og vi anbefalede ham saa at holde inde med den Forretning, og vi hørte heller ikke mere til ham.

— — —

I Almindelighed var vi jo ikke særlig begejstrede, naar Folk snakkede altfor meget om os og vor Virksomhed, særlig ikke, naar de havde virkelige Oplysninger om vore Hemmeligheder. Men engang bragte Snakken os dog alligevel paa Spor af en hel Sending Sprængstof, der var sendt ned med engelske Flyvere, men som der ikke maatte have været nogen til at tage imod. Det blev fortalt os af en Mand ude i Byen, at der et Sted ude paa

Landet laa en engelsk Sending, og at han kendte en Mand, der kendte en Mand — og saa fremdeles, der vidste, hvor Sendingen laa. Vi forstod, at der vist var noget om Snakken, og fik samlet et Hold paa en halv Snes Mand plus ham, der kendte en Mand, der vidste, hvor Stedet var. Det var i Nærheden af den lille Landsby Verninge; men da vi kom derned, var den Mand ikke hjemme, der kendte Stedet. Det viste sig ellers at være den stedlige Vagtværnsleder. Vi begyndte saa selv at søge og fandt ogsaa omsider Beholderne i en dyb Grøft paa en fire—fem Meter, og saa begyndte Arbejdet, for det blev vel nok det, man kalder Slæb. Vi kunde ikke køre derud med Bilen, og Stedet laa cirka en Kilometer fra Landevejen. Vi begyndte først at trille og bære det bort, men blev hurtigt klar over, at det blev altfor besværligt. Beholderne er cylinderformede og ikke saadan at faa fat paa, og saa vejer de, som før bemærket, mellem 200 og 300 Kilo Stykket.

Vi blev saa enige om at laane et Hestekøretøj og fik ogsaa fat i en Vogn og Heste og fik det ud til Landevejen og op paa Lastvognen; men saa opdagede vi, at det blev et altfor kolossalt Overlæs for Bilen, og i Mellemtiden var der kommet en hel Del Folk til, som snakkede om det og hurtigt blev klar over, hvad det var, vi arbejdede med. Vi turde altsaa ikke blive der længere, men læsede Bilen med det halve af Sendingen og kørte saa bort til en Gaard en Mils Vej derfra. Der lavede Gaard-

manden et farligt Postyr, da vi vilde læsse af. Til sidst holdt vi ham op og fik læsset af. Saa blev to Mand stillet som Vagt, og vi kørte bort efter Resten. Men da vi kom tilbage med den, var Stemningen slaaet om, og der var dækket Bord med Kaffe og Lagkage.

Derefter begyndte vi at skille Beholderne ad. De kan deles i fem Stykker, og pillede Indholdet ud og læssede det paa Bilen. Da vi var færdige, dækkede vi Læsset med Halm. De tomme Beholdere smed vi en nærliggende Aa. Men ligesom jeg nu har glemt at fortælle en Ting. Saaledes kom der, da vi var færdige det første Sted med det sidste Læs, en Mand løbende og spurgte, om vi ikke skulde have den sidste Beholder. Saa havde vi glemt en og maatte tilbage til Grøften igen. Da vi endelig blev færdig, var Klokkeren syv Morgen. Det havde varet i tolv Timer.

Foruden hvad der ellers er nævnt, har vi været medvirkende Aarsag til, at fem tyske Krigsskibe er blevet sænket i Svendborg Havn ved Hjælp af der boende Havnearbejdere. Endvidere Skibet V. C. Frone, hvor der, ogsaa ved Havnearbejdernes Hjælp, blev anbragt en Frøsæk med 10 Kilo Sprængstof i Skibslasten helt ude imod Skibssiden. Bomben blev indstillet til at bombardere tolv Timer senere, naar Skibet forventedes at være i rum Sø. Resultatet her kan vi — formodentlig af gode Grunde — ikke oplyse noget om. Men Baaden er i hvert

Fald ikke oftere blevet set her i Odense Havn. Tillige har vi haft vellykkede Sabotager mod Otterup Gevær-fabrik og Næsby Karosserifabrik.

Angaaende den sidste Virksomhed kan jeg berette en lille Hændelse, som blev mig fortalt af Vægteren. Det havde netop knaldet derude, da Vægteren kommer cyklende mod Odense fra den Retning. Han bliver raabt an af en tysk Officer med en større Deling Soldater. Han standser, og Officeren spørger ham om Vej til Næsby. Vægteren forklarer det; men føjer til, at de kan komme lettere derud ved at køre igennem den lille Skov, som de netop holdt ud for. Da smiler Officeren, ryster paa Hovedet og siger: Nej, nej — for farligt!

26. Kapitel.

DEN FJERDE MAJ 1945

Nogle Dage før Tyskernes Kapitulation gik vore 3 Grupper i Stilling ved Udfaldsvejene fra Grand Hotel, som var Gestapos Hovedkvarter. Meningen var, at vi skulde arrestere eller maaske rettere fange alle civile, der kom ud derinde fra. Det lykkedes ogsaa at tage nogle af Gestapos bedste Hjælpere, blandt andre to „Hipo“, der boede paa Missionshotellet, hvor vi senere hentede deres Vaaben, to Maskinpistoler og to Pistoler.

Fredag den Fjerde ved 21-Tiden forsøgte den ene af Grupperne at anholde en Mand, der kom ud fra Grand. Han satte sig til Modværge og blev dræbt, men naaede at saare to af vore Folk.

En anden tog vi sammen med hans Kæreste. Den sidste indrømmede tillige, at de havde stjaalet Smør paa Banen.

Otte Dage før den tyske Kapitulation var vi gaaet i Hovedkvarter. Herfra udgik alle Ordre. Den fjerde Maj om Middagen kommer der saa Besked hertil, at der staaer to Hipofolk ude ved Hjørnet af Reventlowsvej og Nyborg Landevej og forsøger at standse en eller anden Lastvogn for at komme med mod Nyborg. Vi tog tre Mand derud og saa ogsaa de to Mænd, der stod og saa mistænkelige ud; men det var ikke nok. Vi haabede,

at de muligvis vilde blotte sig lidt, saaledes at vi for Eksempel kunde se, om de havde Vaaben. Imidlertid faar de standset en Lastvogn og kommer op. Vi bliver saa enige om, at vi i hvert Fald kan undersøge, hvem de er, og tager Landevejen i tre Spring. Den ene af dem var gaaet ind i Førerhuset til Chaufføren og den anden op paa Ladet bag paa. Men idet jeg kommer om foran Bilen, skyder han, der sidder derinde, ud gennem Ruden mod mig, men uden at ramme. Naa, tænker jeg, du er saadan et Asen, og stikker min lille Revolver ind gennem det Hul i Ruden, han netop havde lavet. Chaufføren styrter ud af Bilen i den anden Side, og jeg rammer Manden, der falder omkuld med Hovedet ud af Vognen, men er endnu ikke rigtig død. I Mellemtiden har mine to Kammerater taget sig af ham paa Ladet, der ogsaa satte sig til Modværge, men kun kort, saa var han færdig, og min Kammerat naar at sende Manden, der ligger med Hovedet ud af Vogndøren, det sidste Skud, saa var det ogsaa forbi. — Men fy, hvor det siger, naar de skriger og raller!! —

Deres Kufferter, som de havde faaet op paa Bilen, blev senere afleveret til Vagtværnet, og derfra fik vi dem igen udleveret. I dem fandt vi blandt andet Ansøgninger fra ti forskellige Mænd og Kvinder, der ansøgte om at komme ind i det tyske „Sikkerhedspoliti“. Det var cirka lige mange Mænd og Kvinder. Desuden indeholdt de to Maskinpistoler og to Pistoler.